

GudenåStierne

og Vandvejen

OplevGudenaa

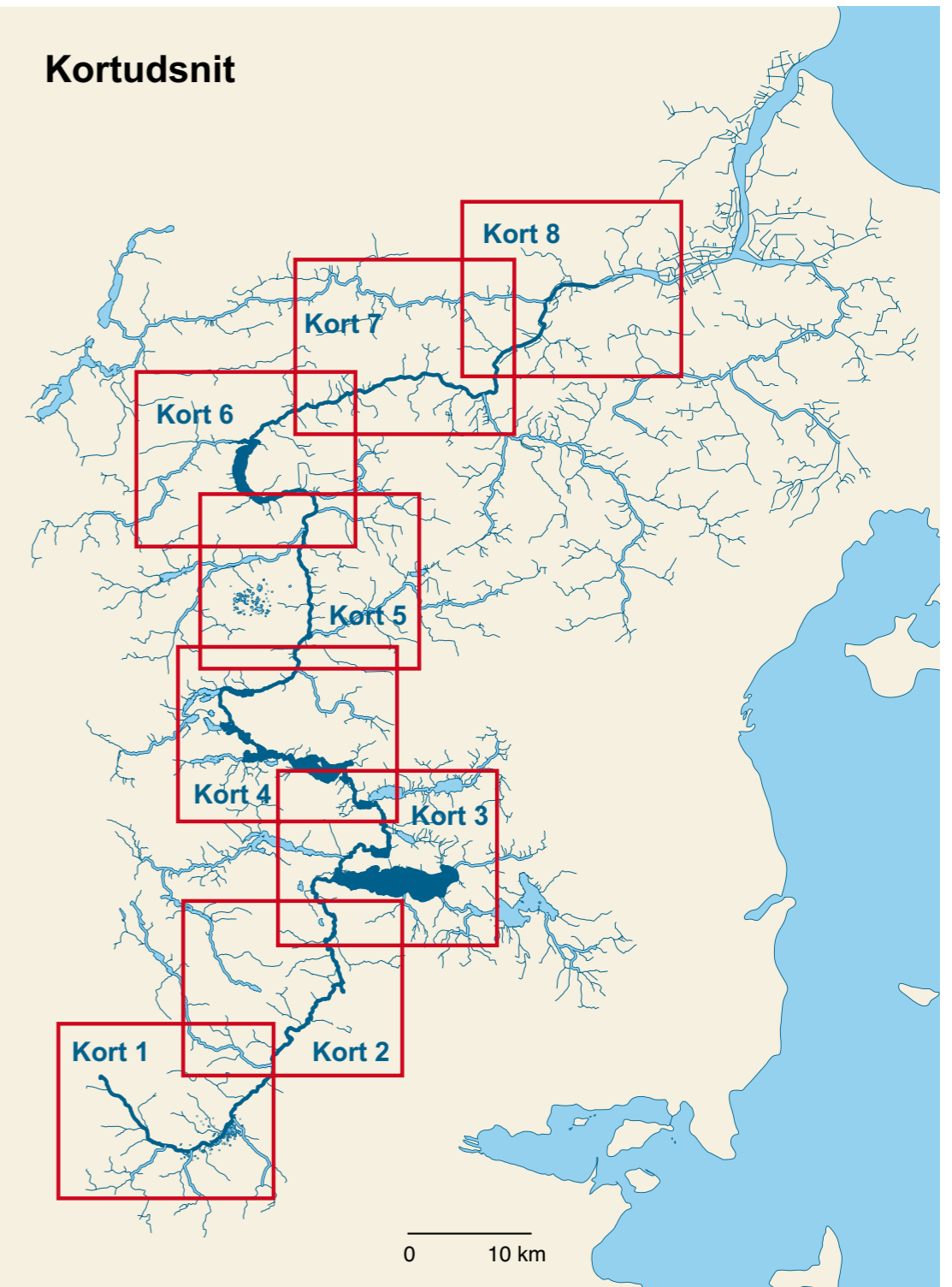
Version 1.1. Oktober 2013

Indholdsfortegnelse

Gudenåen	3	Liste over forslag/idéer fra partnerne – Vandvejen	28	Formidling	39
Forprojekt om GudenåStierne	3	Liste over broer ved Vandvejen	39	Formidlingsniveauer	39
Sammenhængen til Vandvejen	3	Kort – Vandvejen	31	Kort – oversigt over formidlingsknudepunkter	39
Begrebsafklaring	4				
Veje	4				
Stier	4				
Ruter	4				
Ture	4				
Stityper efter belægning	4				
Trafikarter	5				
Planlægning af ruter, udlægning af tracéer m.v.	5				
Juridiske forhold	6				
Naturbeskyttelseslovens adgangsregler	6				
Afmærkning og formidling	7				
Drift	8				
Brand-, tyveri- og hærværksordningen	8				
GudenåStierne – afmærkede ruter langs Gudenåen	9				
GudenåStierne – strækningsopgørelse	10				
Liste over forslag/idéer til GudenåStierne	13				
Kort – Gudenåstierne	15				
Sejlsoplevelser på Gudenåen – Vandvejen	23				
Generelle forhold vedr. administration af sejlsadsen	24				
Hastighedsgrænser	24				
Uorganiserede og organiserede brugere – kanoer, kajakkker, robåde	25				
Gæster på åen og søerne	26				
Faciliteter – Vandvejen	27				

I denne rapport anvendes 8 grundkort med forskellige temaer – cykelruter/vandreruter og sejlsads, der til sammen dækker Gudenåens hovedløb fra kilderne til Randers Fjord. Kortene er nummereret, så de begynder ved kilderne og slutter ved Randers Bro.

Kortudsnit

OplevGudenaa

Til glæde for alle der har lyst til at færdes på eller ved Gudenåen vil OplevGudenaa udvikle tilgængeligheden og formidlingen – på en moderne og effektiv måde. Som Danmarks længste å rummer Gudenåen en mangfoldighed af oplevelser og natur-kultur-historier, og vi vil i projektet lave publikumsvenlig å-formidling i udstillinger, i landskabet, på nettet og på mobilen. Nye rum for oplevelse og læring er målet. Nordea-fonden støtter aktiviteter, der fremmer det gode liv inden for sundhed, motion, natur og kultur. Med en uddeling i fase 1 på 5,3 mio. kroner har Nordea-fonden banet vejen for OplevGudenaa. Naturstyrelsen Søhøjlandet er ejer af OplevGudenaa, og projektet gennemføres i nært samarbejde med AQUA Akvarium og Dyrepark og VisitGudenaa. Projektet overgår nu i anden fase til et mere omfattende Gudenåprojekt.

Styregruppen for OplevGudenaa har det overordnede ansvar for styringen af projektet i samråd med projektejeren. I styregruppen sidder skovrider Niels Juhl Bundgård Jensen, Naturstyrelsen Søhøjlandet (formand), Hans Okholm, Gudenåkomiteen, Knud Bundgaard, AQUA Akvarium og Dyrepark, Frans Bach, Nordea-fonden og Anne-Mette Knattrup, VisitGudenaa.

Følgegruppen fungerer som et rådgivende og inspirerende udvalg for projektet. I følgegruppen sidder repræsentanter for Randers, Viborg, Favrskov, Silkeborg, Skanderborg, Horsens, Hedensted og Vejle Kommuner, Region Midtjylland, Naturstyrelsen Århus, Gudenåkomiteen, VisitGudenaa, Friluftsrådet, Danmarks Naturfredningsforening, Dansk Ornitologisk Forening, Danmarks Sportsfiskerforbund, Dansk landbrug, LAGerne langs åen, museerne langs åen, Danmarks Miljøundersøgelser, DTU Aqua, Randers Regnskov, Energimuseet, Himmelbjerg, Hjejleselskabet, Aalborg Universitet/ Oplevelsesøkonomi samt Alexandra Institutet.

Projektgruppen varetager den daglige styring og drift af projektet. Projektleder er Knud Erik Hesselbjerg, Naturstyrelsen, og i projektgruppen sidder desuden direktør Knud Bundaard, akvarie- & dyreparkchef Jørgen Lund Møller og naturvejleder Lars Nygaard fra AQUA Akvarium og Dyrepark samt projektleder Gunhild Øbye Nielsen på vegne af VisitGudenaa. Landskabsarkitekt Bendt Nielsen er projektkonsulent på GudenåStierne. Kontakt: Projektleder Knud Erik Hesselbjerg, knehe@nst.dk, 40 28 05 63.

Kort: Copyright: Geodatastyrelsen

Forsidebillede:

Forsidebillede: Udsigten fra Sukkertoppen

Gudenåen

Gudenåen er Danmarks længste å – fra kilden ved Det Store Vandskel nær Tinneth Krat på den Jyske Højderyg og til udløbet ved Randers Bro i Randers Fjord er den 152,8 km lang ifølge digital opmåling af vandløbsmidter og lineære/midtstrøms forløb gennem søerne.

Gudenåen har tilløb af ca. 550 mindre og større vandløb, og der er 67 større søer i oplandet, der er på ca. 2.650 km². Lægger man oplandet til Randers Fjord med, er oplandet på ca. 3.250 km².

Gudenåen løber under 58 kreatur-, sti-, vej- og jernbanebroer, hvis man ser på det historiske hovedløb. Medtages de menneskeskabte omløb med Vestbirk Vandkraftværk, Den tvungne Å ved Klostermølle og kanopassagen ved Rye Mølle er der yderligere 8 broer – i alt 66 broer.

Her stod opstemningen ved Vilholt Mølle. Den blev fjernet i 2008

Forprojekt om GudenåStierne

GudenåStierne er betegnelsen på dette forprojekt om at etablere afmærkede ruter for gående og cyklende fra Gudenåens kilder til Randers Bro. For en stor del er der allerede etableret ruter, og forprojektet tager derfor udgangspunkt i at udvælge og koble de eksisterende ruter med nye forløb til sammenhængende ruter.

Et net af GudenåStier tjener først og fremmest rekreative oplevelser. I dette stinet kan udmærket indgå transportstier – f.eks. cykelstier langs de overordnede veje, skolestier etc., men det er den rekreative oplevelse, der er i højsædet – og derfor vægtes stier i eget tracé eller ruter på mindre veje højt.

GudenåStierne er afmærkede hovedruter for vandring og cykling. Dertil knyttes et fintmasket net af lokale ruter, der til stadighed vil kunne udbygges.

Som udgangspunkt er det vigtigt, at der skabes så høj grad af lokalt ejerskab til GudenåStierne som muligt. Derfor er inddragelse af lodsejere og lokale interessenter allerede i planlægningsfasen et væsentligt udgangspunkt – uanset at det ikke i alle situationer kan være en tilstrækkelig sikring af et tracé med en frivillig deltagelse. De mest centrale dele af stinettet bør etableres som varige stier aht. følgeinvesteringer i bl.a. faciliteter, formidling og markedsføring.

Målgruppen for GudenåStierne er alle rekreative brugere af Gudenålandskabet – lokale beboere, deres gæster og turister i alle aldre. Den tilknyttede formidling skal tage højde herfor.

Der kan være modsatrettede interesser mellem lodsejerne (f.eks. hensyn til jagt eller frygten for at få et affaldsproblem) og lokalbefolkningen, gæster og turister, men det prioriteres højt i arbejdet med GudenåStierne, at det foregår på et sagligt og redeligt grundlag, hvor alle interesser afvejes, og hvor ulemper og gener forsøges udlignet til gavn for alle parter.

Det er målet at skabe et grundlag for en bæredygtig rekreativ anvendelse af Gudenålandskabet, hvor benyttelse og beskyttelse er afvejet efter myndighedskrav og forventninger fra forskellige brugergrupper.

Det er først og fremmest naturbeskyttelsesloven med tilhørende adgangs bekendtgørelse,

der afklarer publikums færdsel i naturen, men også vejlovgivningen har betydning, når det handler om at sikre rettigheder for offentligheden til adgang og muligheder for udøvelse af friluftsliv.

Sammenhængen til Vandvejen

Gudenåen med tilknyttede søer er ikke mindst kendt som dét vandsystem i Danmark, hvor kano- og kajaksejlsads er et udbredt turistprodukt. Dertil kommer sejlsads i robåde, joller, motorbåde, sejlskibe, solbåde og turistbåde.

Derfor vil et net af vandre- og cykelstier og -ruter i kombination med roning og sejlsads samt den motoriserede trafik gennem landskabet skabe en mængde krydsningspunkter, hvor det vil være oplagt at etablere fælles faciliteter og information, som når så store målgrupper som muligt.

Derfor omfatter denne beskrivelse af GudenåStierne både vandre- og cykelstier samt forhold vedr. vandvejen.

Der er nedsat et grønt GudenåPartnerskab, som arbejder på en projektbeskrivelse vedr. "Sejlsadsoplevelser på Gudenåen – vandvejen". Det er de foreløbige resultater fra dette partnerskab, som er indsat i denne projektbeskrivelse. Partnerskabet arbejder videre med at detaljere og konkretisere disse tanker.

Version 1.0 om GudenåStierne

Dette oplæg er et bud på omkostninger ved etablering af afmærkede cykel- og vandreruter langs Gudenåen baseret på et mulig forløb.

Lodsejere, myndigheder og brugergrupper har endnu ikke taget stilling til oplægget. Derfor kaldes denne version 1.0. Når der er grundlag for at arbejde videre, kan der fremstilles en mere detaljeret version 2.0 om GudenåStierne.

Version 1.0 viser, at GudenåStierne med faciliteter vil kunne etableres for ca. 42 mio. kr. eks. moms, men inklusive afmærkning og basal formidling. For yderligere ca. 13 mio. kr. ekskl. moms vil der kunne etableres faciliteter og basal formidling for oplevelser på Gudenåen ad Vandvejen.

Asfaltsti ved Randers Regnskov

Trampesti ved Sindbjerg/Stoubjerg

Handicapvenlig sti i slotsgrus/cykelgrus

Cykelgrus på geotekstil, Himmelbjergruten

Begrebsafklaring

Veje

- **F.eks. private markveje og skovveje samt offentlige veje** – er alle menneskeskabte færdselsarealer, som kan anvendes til rekreative ture i naturen.
- **Større veje** er en samlebetegnelse på asfaltbelagte veje med offentlig adgang. Kun i sjældne tilfælde er sådanne veje juridisk set private veje.
- **Mindre veje** er en samlet betegnelse på menneskeskabte færdselsarealer, der nu eller tidligere har tjent til færdsel med 4-hjulede køretøjer som biler og traktorer m.v.

Stier

- **Stier** er også menneskeskabte færdselsarealer, som kan anvendes til rekreative ture i naturen.
- **Stier i eget trace** er betegnelsen på men-

neskeskabte færdselsarealer, der ikke egner sig til færdsel med motorkøretøjer, fordi de er mindre end veje eller ikke er funderede til tunge køretøjer.

Ruter

- **Ruter** er kortlagte og afmærkede færdselsforløb af sammenhængende veje og stier. Afmærkningerne kan bestå i markeringer på pæle (pile og prikker), markeringer ved skilte efter vejlovgivningen eller markeringer på træer eller andre genstande i landskabet. Man kan tale om større, sammenhængende nationale eller regionale ruter eller kortere, afsluttede lokale ruter.

Ture

- **Ture** er anbefalinger om anvendelse af veje, stier og ruter for at nå et bestemt

mål, en bestemt række af temaoplevelser etc. Ture planlægges ofte af turistbureauer eller lokale folk, som gerne vil gøre opmærksom på oplevelser i et lokalområde.

Stityper efter belægning

- **Asfaltstier** er stier, der er belagt med asfalt. De egner sig normalt også til cykling og evt. færdsel med manuelle eller eldrevne kørestole.
- **Grusstier** er stier, der er belagt med grus. Afhængig af grusets beskaffenhed kan overfladen være jævn eller ujævn. Hvis der er skarpe materialer i gruset kan punkteringer være hyppige, hvis man cykler på grusstierne. Hvis grusstierne ikke hele tiden slides, vil bevoksning efterhånden vandre ind over stien.

- **Stenmelsstier** er grusstier, der er forsynet med et dæklag af stenmel, som gør overfladen hårdere og mere jævn end grusstier. Stenmelsstier egner sig normalt også til cykling og evt. færdsel med manuelle eller eldrevne kørestole.

- **Slotsgrus eller cykelgrus** er en belægningstype med hård overflade, men hvor der kun udlægges ét lag grus, som har den samme overfladiske beskaffenhed som stenmelsstier. Cykelgrus har runde korn, så punkteringer forekommer i mindst mulig grad.

- **Træstier** er stier over især vådbundsarealer, hvor der kan forekomme oversvømm-

melser, eller hvor man ønsker at sikre vandets frie bevægelighed under stien af hensyn til naturen m.v. Træstier etableres ofte på pæle i lagret eg eller robenia, som kan tåle langvarig vand- og jordkontakt. Dæklaget kan være forskellige træsorter med lagret eg eller udenlandske hårdtræarter som de mest holdbare.

- **Trampestier** er stier, hvor man anvender den belægning, der er i naturen i forvejen, og hvor publikum tåler naturens skiftende påvirkninger af trampestien. Sådanne stier kaldes også for trampespor eller blot spor. Over våde passager kan trampestier suppleres med f.eks. barkflis, spange eller broer, træstier etc.

Træstier i Uldum Kær, Foto: Michael Laursen

Fra etableringen af Trækstien ved Vejerslev Skov som hævede træstier

Kjællinghøl-broen over Gudenåen er Danmarks længste bro udført i rundtømmer. Broen har et frit spænd på 35 meter.

Trafikarter

- **Vandring** langs Gudenåen kan have mange formål. For de lokale beboere vil det ofte handle om kortere ture, hvor man slapper af eller motionerer med en rask travetur – en tur, hvor man lufter børnene eller hunden. Enkelte vil kunne bruge dele af de sammenhængende ruter til daglige transportformål til f.eks. skole eller arbejde. For turisten vil det primære formål være at se nye steder og få oplevelser og viden – evt. ved ture over længere strækninger og evt. med oppakning til ophold ved åen i flere dage. Vandring vil i de fleste tilfælde være uorganiserede oplevelser, men der kan også være tale om guidede ture for grupper eller kommercielle aktiviteter via eventbureauer etc.
- **Løb** er mange ting – fra den daglige motionsløbetur i nærområdet til længere og mere ekstreme løbeoplevelser som trailrunners, maraton-distancer etc. Afmærkede ruter vil kunne indgå i løbeturen, som tilrettelægges af den enkelte løber. Større løb organiseres af løbeklubber m.v., som indhenter de fornødne tilladelser fra myndigheder og lodsejere.

- **Cykling på almindelige turcykler** kræver som regel et fastere underlag – uanset om der er tale om kortere transportture eller længere rekreative ture. Da disse cyklister ofte helst vil anvende asfalterede arealer er der også trafikikkerhedsmæssige aspekter at tage i betragtning ved afmærkning af egnede ruter, som ofte vil følge mindre veje. Langs større og meget trafikerede veje anlægges ofte cykelstier til transportopgaverne mellem hjem og f.eks. arbejde/skole/indkøb.
- **Cykling på mountainbikes** er meget populært for tiden, og disse cykler anvendes dels til rekreative oplevelser, men også til motionsformål – herunder mere ekstreme former som cykling uden for vej og sti eller meget lange cykelture gennem vanskeligt og varieret terræn. I dagspressen er konkrete eksempler på konflikter mellem mountainbike-cyklister og andre brugere af skovene blevet eksponeret, men det er dermed også blevet en gængs opfattelse, at der er specielt mange konflikter knyttet til cykling på mountainbikes. Cykelklubberne oplever, at konflikterne er begrænsede, og at man i klubberne gør meget for at sikre en hensynsfuld adfærd overfor skovens andre brugere.

- **Ridning** finder ofte sted på nogle af de samme færdselsarealer som vandring og cykling – f.eks. skovveje og markveje. Rytternes rettigheder til at færdes i landskabet beror ofte på individuelle aftaler med private lodsejere, som f.eks. gennem salg af ridekort kan tage betaling for f.eks. de slidskader, heste forårsager. Kun få steder har ryttere en for almenheden sikret ret til at ride. Det kan f.eks. være i offentlige skove, hvor der er afmærket ridespor eller på særligt anlagte ridestier over længere strækninger.
- **Rollator- og kørestolsbrugere** stiller krav til belægninger af en vis standard – dog stærkt afhængig af egne kræfter og den hjælpe-teknologi, man har til rådighed. Hvor det giver mening, bør der planlægges og etableres stier ud fra principperne om tilgængelighed for alle. En række normer vedr. stigninger, belægningstyper, stibredder etc. kan bringes i anvendelse. Især ved renoveringer og nyanlæg, bør det overvejes, om der umiddelbart kan skabes "universel tilgængelighed" gennem valg af fornuftige tekniske løsninger. Ofte giver det god mening at investere det evt. ekstra, der skal til for at opnå det optimale resultat.

Planlægning af ruter, udlægning af tracéer m.v.

Grundprincippet i GudenåStierne foreslås at være, at hovedforløbet fra kilderne til fjorden sikres som en varig sti. Lokale ruter sikres varighed, hvor det er muligt, men frivillige aftaler kan udmærket danne grundlag for lokale ruter.

- **Tiltrækning af tracé.** At planlægge et tracé til en sti kræver en del forundersøgelser, som tager udgangspunkt i at sikre adgang til f.eks. en udsigt, et fortidsminde/mindesmærke, en naturlokalitet eller skabe forbindelse mellem andre stiforløb.

Et forløb af stor naturskønhed, eller forbi interessante oplevelser og/eller formidling vil være af højeste prioritet. Tracéet vil medvirke til at styre den rekreative færdsel, derhen, hvor man ønsker at publikum skal komme.

Et tracé, som bygger på eksisterende rettigheder vil være lettere at realisere, end et stiforløb, hvor man skal erhverve rettigheder. Omvendt vil erhvervelse af rettigheder skabe et varigt stiforløb, som man bedre kan formidle.

- **Frastødning af trace.** Især hensyntagen til private beboere, lodsejerinteresser, sårbare naturarealer eller sjældne arter kan betyde, at man ved planlægningen af et tracé bør vige udenom betemte områder. Der skal i sådanne situationer ske en afvejning af interesserne, så stiforløbets målgruppe indgår i overvejelserne.

Man kan forestille sig, at f.eks. gående færdsel i nogle situationer har mindre betydning end ridende eller cyklende færdsel – bl.a. fordi den gående færdsel i konkrete tilfælde ikke stiller store krav til anlæg.

- **Frivillige aftaler:** I mange tilfælde bygger etableringen af stier over private arealer

på frivillige aftaler, der er indgået mellem en lodsejer og lokale interessenter eller myndigheder. F.eks. er ordningen om Spor i Landskabet – www.spor.dk – et udtryk for en frivillig aftale. Ved indgåelse af frivillige aftaler udbetales ikke erstatning, og der kan ikke vindes hævd på sporets forløb. Aftalen kan normalt ophæves af begge parter uden varsel med mindre andet er aftalt.

- **Tinglysning af rettigheder:** En aftale kan tinglyses på de pågældende ejendomme. Rettigheder over fast ejendom skal "lyses til ting" for at få gyldighed mod aftaler om ejendommen og mod retsforfølgning. En tinglyst aftale er ikke længere mulig at ophæve med mindre den tinglyste aftale indeholder bestemmelser om, hvordan aftalen ophæves, eller hvis parterne er enige om at ophæve den. Som udgangspunkt vil en tinglyst aftale derfor blive permanent. I praksis lader ejeren frivilligt aftalen tinglyse – evt. mod en aftalt kompensation.

Tinglysning af en færdselsret over privat areal bør også indeholde en aftale om, at der kan ske afmærkning af stien eller ruten samt forhold vedr. driften og muligheden for at udføre eventuelle anlæg på arealet på sigt (belægninger etc.).

- **Erhvervelse og udstykning** af et færdselsareal fra f.eks. en privat ejendom vil være den bedste sikring af offentlighedens ret til færdsel. I givet fald er det myndigheden, som ejer af arealet, der – under de rammer lovgivningen iøvrigt afstikker – kan fastlægge stiens udformning, belægning m.v. inden for det matrikulære areal, der er præcist afsat med skelpæle i overensstemmelse med matriklens oplysninger. Den tidligere ejer af arealet har solgt arealet fra sin ejendom og modtaget en passende pris for arealet.

Passage over mark med græssende kreaturer

Juridiske forhold

- **Offentlige veje** reguleres gennem lov om offentlige veje, der pt er under revision. Ved offentlige veje forstås veje, gader, broer og pladser, der er åbne for almindelig færdsel, og som administreres af stat eller kommune.

I den nye vejlovgivning opdeler man de offentlige veje i statsveje og kommuneveje med henholdsvis staten og kommunerne som vejmyndighed.

- **Private fællesveje** reguleres gennem lov om private fællesveje (privatvejsloven). Ved en privat fællesvej forstås vej, gade, bro eller plads, der ikke er en offentlig vej, og som fungerer som færdselsareal for anden ejendom end den ejendom, som færdselsarealet ligger på, når ejendommene ikke har samme ejer.

Kommunalbestyrelsen skal af egen drift jævnligt vurdere, om en privat fællesvej i byområder har en sådan betydning for den almene færdsel, at vejen bør optages som offentlig.

- **Private veje** er veje, gader, broer eller pladser, der ikke opfylder betingelserne for at være offentlig vej eller privat fællesvej (typisk en vej, der kun tjener som færdselsareal for ejendommens ejer – også kaldet private enkeltmandsveje).

- **Offentlige stier** er færdselsarealer, der fortrinsvis er forbeholdt gående, cyklende eller ridende færdsel, og som er åbne for almindelig færdsel, og som staten eller en kommune administrerer efter lov om offentlige veje.

- **Private fællesstier** er færdselsarealer, der fortrinsvis er forbeholdt gående, cyklende eller ridende færdsel, og som fungerer som færdselsareal for anden ejendom end den ejendom, som færdselsarealet ligger på, når ejendommene ikke har samme ejer.

- **Private stier** er stier, der ikke opfylder betingelserne for at være offentlig sti eller privat fællessti – typisk en sti, der kun tjener som færdselsareal for ejendommens ejer, også kaldet private enkeltmandsstier.

- **Ekspropriation** til offentlige vej- og stianlæg kan vejbestyrelsen iværksætte, når almenvællet kræver det. Det samme gælder til private vej- og stianlæg. Ved ekspropriation erhverves ejendomsret til f.eks. arealer og bygninger, eller der pålægges indskrænkninger i ejernes rådighed eller erhverves ret til at udøve en særlig råden over faste ejendomme.

Ved ekspropriation nedsættes en takationskommission til at tage stilling til erstatning.

- **Fredning af landarealer og ferske vand** kan gennemføres af Fredningsnævnet – bl.a. for at give befolkningen adgang til at færdes og opholde sig i naturen samt forbedre mulighederne for friluftslivet.

For det tab, som en fredning påfører en ejer, bruger eller indehaver af en anden rettighed over en fredet ejendom, ydes der erstatning. En fredningssag kan rejses af miljøministeren, kommunalbestyrelsen eller Danmarks Naturfredningsforening.

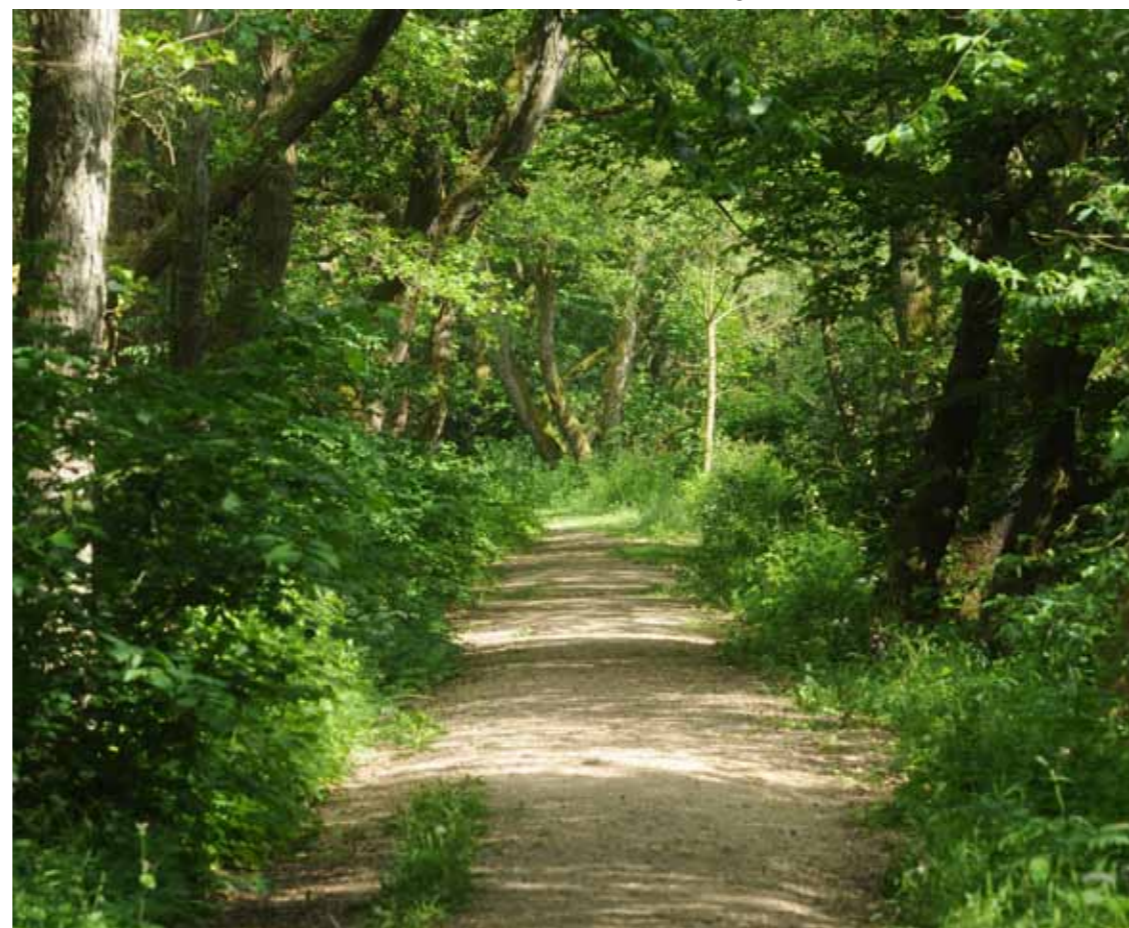
Naturbeskyttelseslovens adgangregler

Naturbeskyttelseslovens adgangsregler regulerer offentlighedens adgang til naturen:

- **Strande:** Strandbredder og andre kyststrækninger er åbne for færdsel til fods, kortvarigt ophold og badning på arealer mellem daglig lavvandslinje og den sammenhængende landvegetation. Reglen omfatter ikke arealer, der inden den 1. januar 1916 er udlagt som have eller inddraget under en erhvervsvirksomhed, der drives på ejendommen. Det samme gælder forsvarsanlæg og havneanlæg.

På privatejede strandbredder og kyststrækninger må ophold og badning ikke finde sted inden for 50 m fra beboelsesbygninger. I perioden 1. april-30. september skal hunde føres i snor. Hunde skal altid føres i snor, hvor der er græssende husdyr. I perioden 1. september-31. maj er ridning tilladt på den ubevoksede strandbred og direkte ned dertil, hvis der er lovlig adgang til stranden.

- **Skove:** Skove er åbne for færdsel til fods og på cykel samt for ophold, hvis der er lovlig adgang dertil. Det gælder

dog ikke for skovarealer, der er afmærket som militære anlæg. Ejeren kan forbyde adgang på dage, hvor der holdes jagt, eller i områder, hvor der foregår intensivt skovningsarbejde.

I privatejede skove må færdsel til fods og på cykel kun ske ad stier og veje. Der er kun adgang fra kl. 6 til solnedgang, og ophold må ikke finde sted inden for 150 m fra beboelses- og driftsbygninger. Adgang sker på eget ansvar. Hunde skal føres i snor.

Ejeren kan ved skiltning fastsætte indskrænkninger i adgangen til cykling på stier, hvor cykling medfører særlige problemer. Kommunalbestyrelsen, for stats-ejede arealer miljøministeren, kan helt eller delvis tilsidesætte et sådant forbud.

Ridning er tilladt ad private fællesveje, der fører igennem skove, medmindre ejeren ved skiltning efter bestemmelserne i mark- og vejfredsloven helt eller delvis har forbudt adgangen til ridning. Kommunalbestyrelsen, for stats-ejede arealer miljøministeren, kan i særlige tilfælde helt eller delvis tilsidesætte et sådant forbud.

Langs Munkekanalen ved Klostermølle

Ved Svostrup Bro

- **Udyrkede arealer:** Udyrkede arealer er åbne for færdsel til fods og ophold, hvis der er lovlig adgang dertil. Adgang sker på eget ansvar. Ejeren kan forbyde adgang på dage, hvor der holdes jagt, eller i områder, hvor der foregår intensivt landbrugsarbejde. Til privatejede, udyrkede arealer er der kun adgang fra kl. 6 til solnedgang. Ophold må ikke finde sted inden for 150 m fra beboelses- og driftsbygninger. Hunde skal føres i snor.

Bestemmelsen om adgang til udyrkede arealer gælder ikke privatejede arealer, der i deres helhed er forsvarligt hegnede.

Bestemmelsen gælder heller ikke de bræmmer langs vandløb og søer, som efter lov om vandløb skal holdes udyrkede, medmindre de grænser op til arealer, der er åbne for offentlighedens adgang.

Der er dog adgang til hegnede, udyrkede arealer, hvor der ikke er græssende husdyr, gennem låger og led og over stenter eller lignende, såfremt der ikke er opsat skilte, der helt eller delvis forbyder denne færdsel. Ejeren kan opsætte sådanne skilte, hvis færdslen er til gene for den erhvervsmæssige udnyttelse af ejendommen, hvis den i særlig grad generer privatlivets fred, eller hvis der er behov for beskyttelse af dyre- og planteliv.

Hvor hegningen eller skiltningen ikke er rimeligt begrundet, kan kommunalbestyrelsen påbyde hegningen eller skiltningen fjernet eller påbyde opsætning af låger, stenter eller lignende eller opsætning af skilte om adgangsmuligheden.

• **Veje og stier:** Adgangen til færdsel ad veje og stier i det åbne land kan, for så vidt angår færdsel til fods eller på cykel, af ejeren ved skiltning efter bestemmelserne i mark- og vejfredsloven kun helt eller delvis forbydes, hvis færdslen er til gene for den erhvervsmæssige udnyttelse af ejendommen, hvis den i særlig grad generer privatlivets fred, eller hvis der er behov for beskyttelse af plante- og dyreliv. Adgang sker på eget ansvar.

Ejeren kan på samme måde forbyde cykling på stier, hvor cykling medfører særlige problemer, og færdsel ad private enkeltmandsveje og -stier på dage, hvor der holdes jagt, eller hvor færdslen på grund af intensivt landbrugsarbejde kan være forbundet med fare.

Kommunalbestyrelsen kan helt eller delvis tilsidesætte et forbud mod gående og cyklende færdsel for gennemgående vejes og stiars vedkommende og i særlige tilfælde tilsidesætte et forbud mod ridning på gennemgående private fællesveje.

• **Nedlæggelse af veje og stier:** Nedlæggelse af gennemgående veje og stier, nedlæggelse af veje og stier, der fører til strande, skove og udykede arealer, og nedlæggelse af veje og stier, der fører til særlige udsigtspunkter, kulturminde og lignende, må tidligst ske 4 uger efter, at ejeren har givet skriftlig meddelelse herom til kommunalbestyrelsen. Såfremt kommunalbestyrelsen ikke senest 4 uger efter modtagelsen af meddelelsen har truffet afgørelse om at ville foretage en nærmere vurdering af vejens eller stiens rekreative betydning, kan nedlæggelsen iværksættes. Kommunalbestyrelsen kan

De regionale cykelruter er mange steder tydeligt skiltede

træffe afgørelse om, at vejen eller stien ikke må nedlægges, såfremt vejen eller stien har væsentlig rekreativ betydning, og såfremt der ikke findes eller etableres tilfredsstillende alternative adgangsmuligheder.

Reglerne gælder dog ikke, hvis ejeren kan godtgøre, at vejen eller stien udelukkende er etableret som led i en (frivillig) aftale om fremme af offentlighedens adgangsmuligheder.

Standardpiktogrammer er godt for bl.a. turister

Afmærkning og formidling

At man som borger har ret til at færdes på et givet areal, vej eller sti, giver ikke automatisk ret til også at afmærke og formidle retten.

Afmærkning af en rute kræver f.eks. lodsejernes accept af placeringen af pæle etc. Mange lodsejere vil være interesserede i at afmærke ruter, da langt størstedelen af publikum opfatter ruten som et forløb, hvor man trygt kan færdes. Derfor vil afmærkning af ruter mange steder være en god idé – også over privatejede arealer – da det i høj grad styrer den rekreative færdsel, og publikum forvilder sig sjældnere ind på områder, som f.eks. haver, gårdspladser eller jagtfredede arealer, hvor man gerne er fri for høj grad af færdsel.

GudenåStierne bygger på Naturstyrelsens afmærkningsprincip med høje piktogrampæle ved ruters begyndelse etc. og lavere ruteafmærkningspæle langs ruten. Pile angiver, at man skal dreje i pilens retning, og prikker

Fra Naturstyrelsens skilteprogram

betyder, at man er på rette vej og bare skal fortsætte. Afmærkningen bør være genkendeligt og gennemgående på tværs af kommuner og over såvel statslige, kommunale og private arealer. I Søhøjlandet har man i bl.a. Skanderborg, Horsens, Silkeborg og Hedensted Kommuner anvendt Naturstyrelsens skiltekoncept i signalfarver således:

- **Statslige arealer:** Rød signalfarve
- **Kommunale arealer:** Sort signalfarve
- **Private arealer:** Brun signalfarve

Udgangspunktet for valget af signalfarver i Søhøjlandet har været, at Naturstyrelsen i sit skiltekoncept allerede havde reserveret den røde farve for statslige arealer. I samarbejdet om Søhøjlandets Økomuseum (senere OplevSøhøjlandet) valgte Silkeborg Kommune at anvende den sorte signalfarve i Silkeborg Dyrehave, hvorfor det var oplagt at vælge denne som signalfarve for alle kommu-

Lokalrute – afmærket med gule symboler

nale arealer, og den brune farve blev valgt til private arealer.

Det muliggør, at man som en overordnet vejledning til publikum kan anviser, at færdes man ad en sti, der markeres af sorte og røde pæle, så er man på offentligt areal og kan være der døgnet rundt.

Markeres stien med brune pæle er der færdselsmulighed fra kl. 6 til solnedgang, og man skal holde sig til stien. I praksis har det vist sig, at private lodsejere har savnet denne mulighed for at adskille stier på offentlige arealer fra stier på private arealer. Publikum har i dag ikke så mange muligheder for at vide, om man befinder sig på offentlige eller private arealer. Størstedelen af publikum er interesseret i at vide, om det, man gør, er i orden.

Udover signalfarver på pæle kan afmærkningen også rumme en logik vedr. valget

Ulovlig skiltning og afspærringer er der desværre mange eksempler på langs Gudenåen!

Fra Vædebro ved Mossø

Frivillige har afmærket Himmelbjergruten - langdistancerute med røde symboler

af farver til ruterne. Det foreslås, at man i Gudenåens opland til stadighed sikrer, at afmærkninger følger et gennemgående princip:

- **Røde ruter på grøn bund:** Er lange gennemgående ruter, der udgør "rygraden" i stinettet.
- **Gule ruter på grøn bund:** Er højeste prioritets farve på lokale ruter, som kan være ringruter eller gen- og omveje i tilknytning til de røde ruter.
- **Andre rutefarver på grøn bund:** Hvor flere lokale ruter krydser hinanden vil den gule farve skabe forvirring og manglende eentydighed. Her kan det være muligt at vælge andre farver til de lokale ruter. Dog er det ønskeligt, at blå farve på grøn bund ikke anvendes, da den blå farve forsøges friholdt til markering af cykelruter.

Cykelruter vil i højere grad end vandreruter forløbe ad offentlige veje, hvor de afmærkes med færdselstavler med blå bundfarve. Derfor giver det god mening af reservere den hvide rutemarkering på blå bund til cykelruter gennem naturområder og som ovenfor nævnt blå farve på grøn bund. På den måde fastholdes den blå farve som grundlæggende signalfarve for cykelruter og -stier.

Ikke alle steder passer dette princip til den afmærkning, der allerede er etableret, men ved renoveringer af afmærkninger og formidlingstavler etc. ville det være en god idé at skabe overensstemmelse hen ad vejen.

Højskilt ved Bjerringbro Teltplads

Brede højskilte fra Himmelbjerget

F.eks. har man i bl.a. det historiske Århus Amt ofte markeret lange vandreruter med hvide symboler på blå bund. Imidlertid følger disse ruter i sjældnere grad offentlig vej end cykelruterne, så der er ikke det samme behov for genkendelighed i forhold til færdselstavler. Derfor foreslås, at disse ruter over tid afmærkes efter Naturstyrelsens koncept med hvide fodgængersymboler på grøn bund og rutens/stiens navn.

Drift

Som udgangspunkt er det ejeren af en sti eller en afmærket rute, som står for driften. Det vil sige at sikre, at stien/ruten er fremkommelig, og at belægninger, afmærkning og formidling vedligeholdes.

Stiforbindelse mellem Randers Regnskov og Vorup Enge over Gudenåen – etableret på siden af jernbanebro

Normalt varetager de offentlige myndigheder driften af stier/ruter på offentlige arealer eller afmærkede ruter af regional eller national betydning.

Naturstyrelsen står for driften på statens arealer, mens kommunerne som regel har driftsopgaven på kommunale og efter nærmere aftaler på private arealer.

Driftsopgaven eller dele af denne opgave kan imidlertid også tillægges lokale grupper eller foreninger, som tager initiativ til f.eks. en lokal rute. Eller en eller flere lodsejere, som frivilligt udlægger et Spor i Landskabet over en eller flere ejendomme kan også selv påtage sig driftsopgaven eller lade den udføre af lokale interessenter eller kommunen.

Efter den seneste kommunesammenlægning, hvor amterne blev nedlagt, blev driftsopgaver vedr. eksisterende stier/ruter m.v. overført fra amterne til de nye kommuner. Det har i flere situationer medført, at driften af længere stiforløb, som tidligere var placeret hos en enkelt driftspartner (amtet) blev fordelt på flere kommuner.

Det har igen stillet krav om opbygningen af en koordinering af driftsopgaven kommunerne imellem, hvilket har taget tid. Derfor er mange af de længere stier/ruter afmærket efter ældre principper, og formidlingen er ikke blevet vedligeholdt eller udskiftet. I arbejdet med Gudenåstierne vil det være muligt at løfte denne driftsopgave flere steder.

Stibro i metal ved Trækstiens krydsning af Lilleåen ved Langå

Brand-, Tyveri- og Hærværksordningen

Siden naturfredningsloven i 1969 gav offentligheden adgang til de private skove har der været en ordning, hvorefter staten kunne godtgøre lodsejerne omkostninger i forbindelse med eventuelle skader forvoldt af publikum. Aftalen er kendt som Brand-, Tyveri- og Hærværksordningen.

Hvilke skader er omfattet:

- Skader på skovbevoksede arealer, opskovede træeffekter, landbrugsafgrøder
- Skader på driftsbygninger, anlæg, indretninger, maskiner m.v., der bruges ved den jordbrugsmæssige, herunder jagtmæssige anvendelse
- Indbrud i aflåst skurvogn o.lign.
- Skader på besætninger
- Oprydning efter større, samlede affalds-aflæsninger, medmindre aflæsningen er foretaget umiddelbart op til offentlig vej
- Visse afværgeforanstaltninger
- Skader på publikumsfaciliteter og bevarelsesværdige kulturminde.

Hvilke skader er ikke omfattet:

- Tyveri fra isoleret beliggende uaflåst skur samt tyveri af håndværktøj og mindre genstande, der efterlades under åben himmel
- Skader, der forudsætter eller skyldes motorkøretøj, knallert eller ridning
- Tyveri, der forudsætter brug af medbragt værktøj.

Lodsejere skal anmelde skaden til politiet inden 8 dage efter at skaden er opdaget. Dernæst skal skaden anmeldes til Naturstyrelsen senest 4 uger efter at skaden er sket.

GudenåStjerne – afmærkede ruter langs Gudenåen

GudenåStjerne er betegnelsen på en sammenhængende afmærket cykel- og/eller vandrerute, der går fra Gudenåens Kilder til Randers Bro. Cykelruten afmærkes med blå symboler efter vejreglernes anvisninger, mens vandreruten planlægges afmærket med røde symboler efter Naturstyrelsens skiltekoncept.

GudenåStjerne forventes udført inden for rammerne af OplevGudenaa's hovedprojekt under fase 2. Denne beskrivelse af GudenåStjerne er udført som en del af fase 1.

Lokale ruter tilknyttet GudenåStjerne udføres f.eks. i lokale grønne GudenaaPartnerskaber. Lokale ruter afmærkes primært med gule symboler. Det betyder, at en del eksisterende lokale ruter sandsynligvis skal afmærkes på ny.

Udgangspunktet for GudenåStjerne er eksisterende afmærkede ruter, der kobles via nye afmærkninger af ruter og evt. ny-anlæg af stier, hvis der ikke er oplagte eksisterende forløb (f.eks. markveje/skovveje etc.) at arbejde videre ud fra.

Vandrerute i Himmelbjergskovene

Enkelte steder – f.eks. omkring de større søer i Søhøjlandet og i engene ved Randers – er det tanken at etablere GudenåStier på begge sider af søerne og Gudenåen i samarbejde med de lokale aktører.

Den efterfølgende strækningsopgørelse er udført således, at de enkelte delstrækninger af GudenåStjerne beskrives skematisk med længde og beskaffenhed.

Hvor der er "huller" i det sammenhængende forløb er disse huller i denne beskrivelse og på de tilhørende kort betegnet med bogstaver, f.eks. A-B, C-D, E-F etc. – se kortet til højre og detailkortene på siderne 15-22.

For hver af disse "huller" foreligger der et bud på, hvordan "hullerne" kunne lukkes ved afmærkning af et ruteforløb.

Imidlertid er lodsejerne på dette foreløbige stadie af projektet endnu ikke blevet kontaktet. Derfor holdes disse forslag "tæt til kroppen", indtil det vides, om det er realistisk at gå i en nærmere dialog med de pågældende lodsejere.

Forhandlinger med lodsejerne vil efter al sandsynlighed føre til justeringer i forslag til afmærkede ruter ud fra endnu ukendte hensyn til f.eks. privatlivets fred, land- og skovbruget, jagtinteresser etc. I det følgende beskrives disse "huller" derfor alene i prosa samt med et realistisk arbejdsbudget.

Endvidere anvises et forslag til en Gudenåcykelrute, der baseres på eksisterende afmærkede nationale og regionale cykelruter samt fællesforløb med GudenåStjerne, hvor dette giver god mening for at trække cykeltrafikken nærmere Gudenåen.

Cykelruter og vandreruter falder allerede sammen flere steder på eksisterende afmærkede ruter. Af kortet til højre fremgår ligeledes, hvilke nye delstrækninger, der som udgangspunkt forsøges etableret som sammenfaldende cykelruter og vandreruter.

Dermed indikeres også, at kvaliteten af de nye ruter om muligt udføres i cykelstandard med kørefast belægning og i minimumsbredde a 1,5-2 meter.

Hvor det giver god mening vil kvaliteten også kunne tilfredsstille f.eks. klapvogne/barnevogne, rollator- og kørestolsbrugere etc.

Oversigtskortet viser i resumé-form de overvejelser, der er gjort vedr. udvikling af GudenåStjerne. En liste over forslag og idéer er gengivet på siderne 13-14 og detailkort, der nærmere viser placeringen af eksisterende ruter, faciliteter m.v. er gengivet på siderne 15-22.

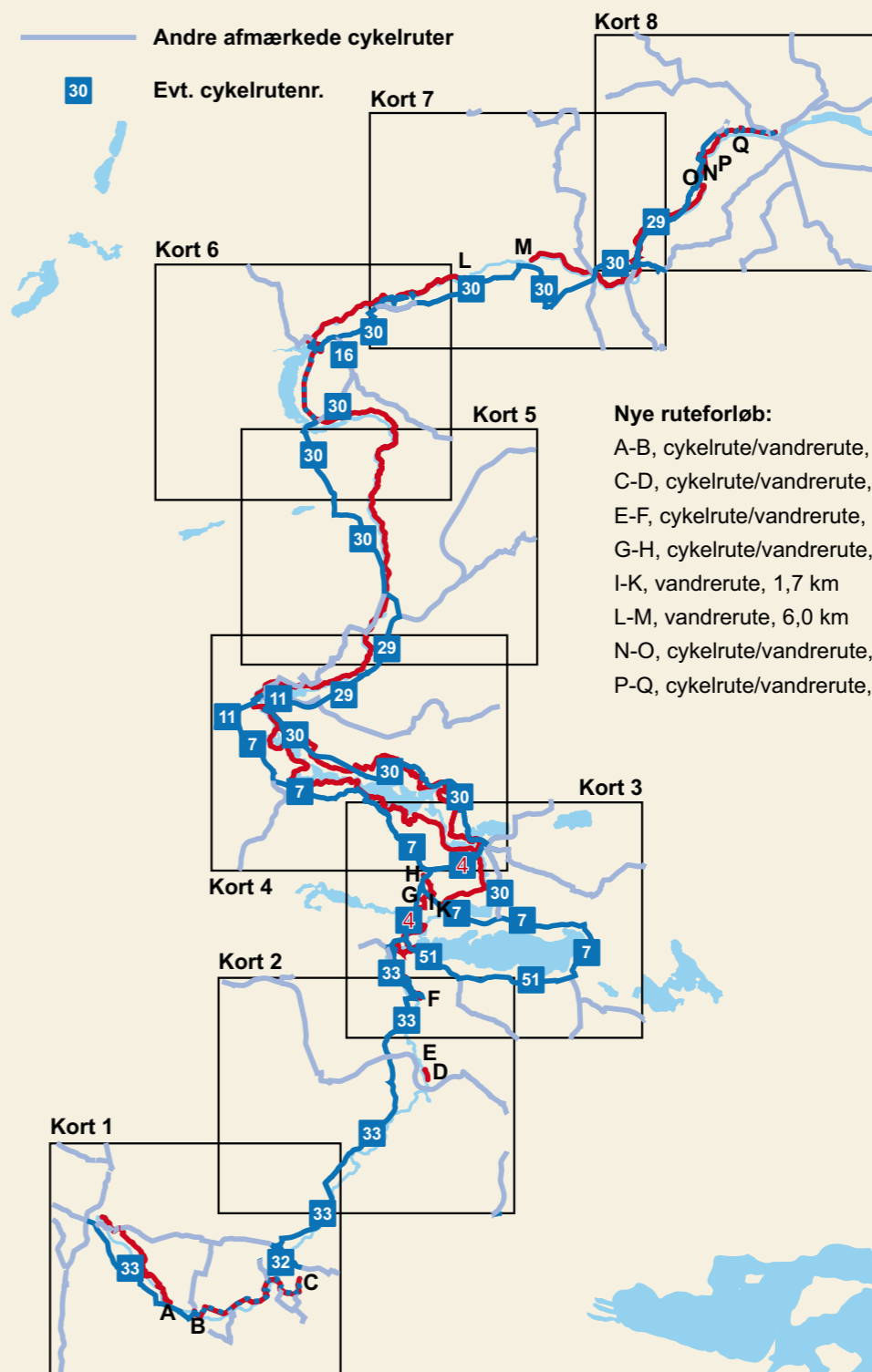
Oversigt GudenåStier

— GudenåStier: Eksisterende vandrerute

— Gudenåstier: Eksisterende cykelrute

— Andre afmærkede cykelruter

30 Evt. cykelrutenr.

Nye ruteforløb:

- A-B, cykelrute/vandrerute, 1,7 km
- C-D, cykelrute/vandrerute, 19,5 km
- E-F, cykelrute/vandrerute, 5,2 km
- G-H, cykelrute/vandrerute, 2,4 km
- I-K, vandrerute, 1,7 km
- L-M, vandrerute, 6,0 km
- N-O, cykelrute/vandrerute, 0,5 km
- P-Q, cykelrute/vandrerute, 4,2 km

Her ved Viborg Hovedvej har Hedensted Kommune foreslået et sti-tunnel

GudenåStierne – strækningsopgørelse

Vandrerute fra Gudenåens Kilder til Vonge

Fra Gudenåens Kilder til Vonge er der i kraft af fredningen af kilderne og overdrevslandskaber m.v. et net af afmærkede ruter.

Til GudenåStierne udvælges et hovedforløb, der ønskes afmærket med røde symboler, mens de resterende ruter foreslås afmærket med gule symboler som lokale ruter.

De væsentligste investeringer på denne strækning vil være udskiftning af to stibroer over selve Gudenåen. Det foreslås at nye broer tager visuelt afsæt i de broer, der er etableret i Uldum Kær.

Cykelrute fra Gudenåens Kilder til Tørring Teltplads

Hærvejen er udlagt såvel som vandrerute som National cykelrute nr. 3. Det foreslås, at GudenåCykelruten fra Hærvejen og Gudenåens Kilder følger den regionale rute nr. 33 frem til Tørring Teltplads.

Dog får den på de sidste kilometer inden Tørring Teltplads delvist fællesforløb med nedennævnte strækning A-B, så sikkerhedsaspektet ved krydsning af Viborg Hovedvej også tilgodeser cyklisterne.

Vandrerute/cykelrute A-B, Vonge-Tørring – ca. 1,7 km

Denne delstrækning vil koble de eksisterende stier fra de fredede arealer ved Gudenåens

Kilder med det nye stinet, der er afmærket fra Tørring Teltplads og gennem Uldum Kær.

Der er eksisterende veje og stier, der kan danne grundlag for en ny afmærket rute. Største enkeltanlæg er en sti-tunnel under Viborg Hovedvej, som her er meget stærkt trafikeret. Hedensted Kommune har tidligere ønsket at få etableret denne tunnel.

Vandrerute/cykelrute gennem Uldum Kær

I forbindelse med udførelsen af miljøprojektet i Uldum Kær blev der etableret cykelegnede stier gennem kærret. Der tages udgangspunkt i et fællesforløb mellem en afmærket vandrer- og cykelrute gennem kærret fra Tørring Teltplads til Raskvej.

Der arbejdes i et grønt GudenåPartnerskab på at forbedre adgangsforholdene til Kærområdet fra bl.a. Ølholm.

Vandrerute/cykelrute C-D, Rask-Vestbirk, ca. 19,5 km

Denne delstrækning er den længste ikke-eksisterende delstrækning af GudenåStierne, og en lang række forskellige private lodsejere skal involveres i planlægningen af det konkrete forløb. De væsentligste omkostninger vil gå til erhvervelse af færdselsretter og arealer til nyanlæg af sti.

Ambitionen er at udføre denne delstrækning, så den kan betjene både vandrefolket og cyklisterne, men om det er muligt vil afhænge

GudenåStierne begynder ved Hærvejen

af forhandlinger med de private lodsejere. En alternativ cykelrute på denne delstrækning kunne være den eksisterende rute 32 fra Rask til Aale og rute 33 fra Aale til Naturstien Horsens-Silkeborg nord for Træden.

Der er etableret et grønt GudenåPartnerskab omkring Gudenåens forløb gennem søerne ved Vestbirk og til Vestbirk Vandkraftværk. Det er tænkeligt, at der vil opstå store forandringer i dette område for at afhjælpe de problemer for den frie fiskevandring i Gudenåen, der er i dag med de aktuelle opstemninger.

Det betyder, at GudenåStierne her sandsynligvis vil blive etableret i et midlertidigt forløb,

Fra besigtigelsestur med bl.a. naturafdelingerne i Vejle og Hedensted Kommuner i Gudenådalens øvre ende

Vestbirk Vandkraftværk – et kommende formidlingscenter ved Gudenåen?

som omlægges, når der er taget stilling til Vestbirk Vandkraftværks fremtid.

Vandrerute/cykelrute E-F, Vestbirk Vandkraftværk-Voervadsbro, ca. 5,2 km

Denne delstrækning vurderes at kunne delvist etableres ved anvendelse af eksisterende småveje i kombination med enten nyanlæg af sti langs overordnet vej eller krydsning af Gudenåen på en ny bro. De væsentligste omkostninger vil gå til erhvervelse af færdselsretter og ny bro eller nyanlæg langs overordnet vej.

Ambitionen er at udføre denne delstrækning, så den kan betjene både vandrefolket og cyk-

listerne, men om det bliver muligt vil afhænge af de forhandlinger, der skal føres med de private lodsejere. Et alternativ til cykelrute på denne delstrækning kunne være den eksisterende rute 33 til Voervadsbro.

Vandrerute/cykelrute ad Højlundvej til Klostermølle

Der er allerede afmærkede ruter, som kan kombineres til en vandrer- og cykelrute fra Voervadsbro til Klostermølle.

GudenåStierne føres for vandrefolket dog op over Sukkertoppen for at få den fantastiske udsigt over Gudenålandskabet og Mossø med på vandreturen.

Et grønt GudenaaPartnerskab arbejder bl.a. på at realisere vandreruter vest for Gudenåen både nord og syd for Nørre Vissing.

Vandre/cykelrute rundt om Mossø

Der er nedsat et grønt GudenaaPartnerskab om Mossø, som bl.a vil arbejde for at etablere en vandresti rundt om søen. Det skal ske ved at koble eksisterende afmærkede lokale ruter med nyafmærkede forløb, så der opstår en sammenhængende vandrerute rundt om søen. Økonomien i dette partnerskab er ikke medtaget i overslaget over GudenåStierne.

Vandreruten Århus-Silkeborg ønskes forbedret nord om søen, og der skal forhandles med mange lodsejere syd for søen. Ruten vil bl.a. føre forbi Øm Kloster Museum.

Skanderborg Kommune sonderer på muligheden for at fjerne opstemningen ved Fuldbro Mølle sydøst for Mossø, og dette vil muligvis åbne op for nye muligheder for at etablere vandre- og cykelruter.

Cykling rundt om Mossø henvises som udgangspunkt til de afmærkede cykelruter nr. 51 syd for Mossø og nr. 7 øst og nord for søen i kombination med den nationale cykelrute 4 vest for søen.

Vandre/cykelrute fra Klostermølle til Gl. Rye

Der er allerede udmærkede vandre- og cykelruter i området. GudenåStierne føres

som vandrerute ind over flyverskjulene fra 2. verdenskrig på den statsejede ejendom Ny VissingKloster, hvor der for få år siden blev afmærket et forløb fra Museet på Gl. Rye Mølle og til Klostermølle – bl.a. gennem de fredede lyngbakker øst for Gl. Rye.

Med etableringen af GudenåStierne skal afmærkningen i området alligevel omlægges, så ved samme lejlighed foreslås et længe ønsket forløb forbi Sct. Søren's Kirke i Gl. Rye realiseret.

Sct. Søren's Kirke var i middelalderen een af Danmarks vigtigste valfartsmål, og med valget af hertug Kristian til konge i netop Sct. Søren's Kirke i 1534 blev de indledende skridt taget til reformationens gennemførelse i Danmark. Dermed var skridtet også taget til etablering af pragtslottene i Skanderborg og Randers (Dronningborg).

Derfor er Sct. Søren's Kirke et af de mest betydende kulturhistoriske mindesmærker i Gudenålandskabet, og både vandre- og cykelruterne bør føre her forbi.

Vandrerute/cykelrute G-H, Sct. Søren's Kirke, ca. 2,4 km

Denne delstrækning følger eksisterende veje og stier. Dog er der omkostninger til erhvervelse af en mindre strækning til etablering af sti langs overordnet vej. Der har tidligere været en dialog med en positiv lodsejer om dette emne.

Trækstien er hyppigere oversvømmet nu end tidligere

Fra udsejlingen af en ny stibro til Himmelbjerggruten – Himmelbjergtet i baggrunden

Vandrerute I-K, kobling til Vandreruten Århus-Silkeborg, ca. 1,5 km

Denne delstrækning vil kunne realiseres med afmærkning alene, da eksisterende stier og grusveje anvendes – bl.a. via fredede med offentlig adgang.

Som cykelrute anvises en kombination mellem den afmærkede rute 7 mellem Gl. Rye og Emborg, og rute 30 fra Emborg til Ry Station.

Vandreruten Himmelbjerggruten mellem Ry og Silkeborg

Himmelbjerggruten er under realisering som et grønt GudenaaPartnerskab. Der er tale om et ambitiøst projekt, der afmærker en vandrerute både nord og syd for Himmelbjergsøerne – fra Ry Station m. Turistbureau til Silkeborg Station – på i alt ca. 50 km og etablering faciliteter og formidling langs ruten på nordsiden af søerne.

Ca. midt på strækningen er der indsat en solenergidrevet fodgænger- og cykelfærge, Solfærgen Søhøjlandet, som gør det muligt for vandrere og cyklister at krydse søbåndet mellem Ry og Silkeborg.

Himmelbjerggruten integreres fuldstændigt i GudenåStierne som afmærket hovedvandreroute.

Syd for søerne følger Himmelbjerggruten for en stor del Vandreruten Århus-Silkeborg, der forbedres og nyafmærkes i et samarbejde mellem partnerne, kommunerne og Natursty-

relsen. Det indebærer også at en stor del af det eksisterende formidlingsmateriale (skilte, foldere m.v.) skal nylaves og digitaliseres – bl.a. efter de retningslinier, der er udviklet ved gennemførelsen af OplevGudenaa.dk. Dermed vil Himmelbjerggruten blive et pilotprojekt for GudenåStierne.

Himmelbjerggruten lægges op over selve Himmelbjergtet, idet denne naturseverdighed også hører til et af de mest markante kulturhistoriske mindesmærker i Gudenålandskabet – nemlig som mindsted for den danske gundlov og folkestyret/demokratiet. Et grønt partnerskab arbejder p.t. på Himmelbjergtet med at etablere et legeunivers, der fortæller stedets spændende historier.

Store dele af Himmelbjerggruten vil kunne anvendes som cykelrute. Dog er der visse steder begrænsninger i form af uegnede belægninger (trampestier) eller fredninger, som kun åbner for færdsel til fods. I sådanne situationer henvises til de afmærkede cykelruter nr. 7 syd om søerne og nr. 30 nord om søerne.

Vandreruten Trækstien – delstrækningen mellem Silkeborg og Kongensbro

Himmelbjerggrutens forløb syd om søerne forløber tæt forbi AQUA og Museum Jorn.

Fra Silkeborg Station kobles Himmelbjerggruten via eksisterende gader og stier forbi turistbureauet og de væsentlige kulturlokalteter Silkeborg Kulturhistoriske Museum Silkeborg Slot og Papirfabrikken med Papirmuseet Bi-

kuben til Trækstiens begyndelse ved Andetorvet nord for Silkeborg Langsø.

Trækstien fra Silkeborg til Kongensbro foreslås integreret fuldstændigt i GudenåStierne som afmærket vandrerute. På denne delstrækning forløber Trækstien helt på offentlige arealer.

Trækstien har i stigende grad været følsom overfor vandstandsstigninger i Gudenåen, som angiveligt er tiltaget de senere år – måske som følge af øget grødevækst i Gudenåen.

På Strækningen fra den nye motorvejsbro og til Resenbro er der nedsat et grønt GudenaaPartnerskab, der arbejder med reetablering af denne delstrækning som vandre- og cykelrute nord for Gudenåen – hævet over det nuværende terrænniveau for at skabe en gennemførlig strækning hele året. Dette partnerskab kan blive et pilotprojekt på renovering af Trækstien med grusbælgninger, der hæver stiens niveau over vandspejlet i åen.

Over samme strækning kan Gjærbanestien udgøre et alternativ som både vandre- og cykelrute syd for Gudenåen.

På strækningen fra Resenbro og til Kongensbro skal Trækstien flere steder hæves.

Enkelte steder kan det ske ved udlægning af af cykelgrus, mens der andre steder aht. hydraulikken mellem Gudenåen og de bagved liggende vådområder skal ske en hævnning på træstier, så vandets frie bevægelse mellem

Udsigten over Gudenålandskabet fra Busbjerg

eng og å ikke svækkes (se omtale af pilotprojekt ved Vejerslev Skov senere).

Som cykelrute anvendes Gjernbanestien frem til Sminge, hvorefter Gudenåen krydses på Svostrup Bro med forbindelse til cykelrute nr. 30. der fører frem til Ans

Trækstien fra Kongensbro til Kjællinghøl

Trækstien er på denne delstrækning fredet – endda med den begrænsning, at den kun må anvendes af fodgængere uden hund. Den samme problemstilling som tidligere nævnt med oversvømmelser gør sig gældende på denne delstrækning.

Der er gennemført et grønt GudenaaPartnerskab på ca. 1000 meter af Trækstien i Favrskov Kommune ud for Vejerslev Skov. Partnerskabet har derved sikret fremkommelighed på en ca. 8 km lang strækning fra Vejerslev Skov til Sahl Rasteplads.

Dette projekt kan opfattes som et pilotprojekt på renovering af Trækstien med hævvede træstier, og det var ønskeligt om projekter andre steder tog visuelt udgangspunkt i dette projekt.

Silkeborg Kommune følger op med hævnning af et stykke af Trækstien fra Kongensbro til Vejerslev Skov og undersøger pt. muligheden for at føre Trækstien under Kongensbro på et hængende trædæk.

Både Favrskov Kommune og Viborg Kommune har på budgettet for 2014 afsat midler til yderligere forbedringer af Trækstien. Denne

delstrækning af Trækstien foreslås integreret fuldstændigt i GudenåStierne.

Ved Bjerringbro arbejdes på lokalt initiativ med etablering af en endnu en stibro over Gudenåen, så det bliver muligt at opleve Gudenåen via et "8-tal", når man medtænker den centrale vejbro midt i byen og den nye stibro ved Kjællinghøl.

Som cykelrute på denne strækning foreslås som tidligere nævnt at følge den afmærkede rute 30 fra Svostrup til Ans, hvor Tange Sø krydses og via Sahl Rasteplads følges Trækstien gennem Gudenåcentralens Plantage frem til Tange Værket med bl.a. Energi-museet.

Videre mod Kjællinghøl foreslås cykelrute nr. 30 anvendt i kombination med de nye stier, der er afmærket fra Bjerringbro bymidte og frem til den nye Kjællinghøl Bro.

Trækstien fra Kjællinghøl til Langå - inkl. delstrækning L-M syd om Ulstrup, ca. 6,0 km

Trækstien er på denne delstrækning også fredet og må kun anvendes af fodgængere uden hund – dog må hund medtages på nærmere angivne bynære arealer.

Den samme problemstilling som tidligere nævnt med oversvømmelser gør sig gældende på denne delstrækning.

For at variere turen langs Gudenåen foreslås det, at der etableres en ny afmærket rute over de delvist fredede arealer med bl.a.

højdepunkterne Busbjerg (med en fantastisk udsigt over Gudenålandskabet), Snebakke, Bølmesbakke og Bosbjerg. En del af denne strækning kan tilrettelægges via eksisterende stier og markveje, mens en del skal nærmere forhandles med lodsejerne.

Cykelrute nr. 30 anvises som bedst egnede cykelrute syd for Gudenåen. Det bør undersøges, om Banedanmarks nedlæggelse af overskørsler på banestrækningen mellem Langå og Bjerringbro og dermed nyetablering af en adgangsvej syd for banen men nord for åen, evt. også vil kunne anvendes som ny cykelrute.

Trækstien fra Langå til Fladbro

Trækstien på denne delstrækning er også fredet og må kun anvendes af fodgængere uden hund.

Den samme problemstilling som tidligere nævnt med oversvømmelser gør sig gældende på denne delstrækning.

Nord for Langå Marina kan der skabes synergi til en grønt GudenaaPartnerskab, som på bl.a. denne strækning arbejder med at etablere handicapvenlige lystfiskeplatforme. Det indebærer, at Trækstien skal istandsættes med belægninger, der gør den egnet for færdsel i kørestole.

Banebroen, hvor der fra lokal side er foreslået etableret en stibro over Gudenåen ved Fladbro

Cykelrute nr. 29 er nyrenoveret på initiativ af lokale kræfter og egner sig fortrinligt som cykelrute langs Gudenåen.

Trækstien fra Fladbro til Randers Bro

Trækstien er på denne strækning udlagt i høj kvalitet med mulighed for også at cykle på strækningen, som derfor naturligt integreres med GudenåStierne både hvad angår vandring og cykling.

Fremme ved Randers Bro er der let adgang til bl.a. Randers Regnskov, Randers Turistbureau, Randers Kunstmuseum, Håndværksmuseet og Museum Østjylland.

Alternativ N-O og P-Q på henholdsvis 0,5 og 4,2 km

Fra lokal side er det foreslået at etablere en grønt GudenaaPartnerskab om en mulig stikrydsning af Gudenåen via stibro ophængt på siden af eksisterende jernbanebro ved Fladbro. Dette projekt er midlertidigt stillet i bero og indgår ikke det økonomiske overslag over GudenåStierne, men er vist i strækningsopgørelsen og på kortene.

Å. V. Jensens Fonde har doneret 7,5 mio. kr. en stibro ved eksisterende motorvejsbro, så man kan komme fra Trækstien til Vorup Enge. Dette broanlæg er netop ved at blive udført.

Fra indvielse af Himmelbjergruten

Generelle betragtninger

Hvis GudenåStierne skal kunne være et reelt tilbud til borgere og gæster langs Gudenåen forekommer det en smule for begrænsende, at færdsel med hunde i snor ikke alle steder er tilladt.

Denne begrænsning vi være svær at formidle og markedsføre, da der ikke kan anvises alternative ruter, hvor hunde gerne må medtages i snor. Dette forhold gælder især de fredede dele af Trækstien.

Det foreslås, at det indledes en undersøgelse af, om der i fredningerne kan lempes i overensstemmelse med naturbeskyttelseslovens regler om færdsel med hunde i snor.

Det at kunne anviser ruter for cykling med mountainbikes og ridning på heste vil også være et vigtigt element i markedsføringen af Gudenålandskabet som et spændende terræn. Det foreslås, at der også arbejdes videre med at planlægge for disse brugergrupper.

Liste over forslag/idéer til GudenåStierne

I skemaet neden for følger en strækningsopgørelse vedr. GudenåStierne hovedvandre-rute. Der er udført en opmåling af ruten be-gyndende i station 0 ved Gudenåens kilder og sluttende i station 170.822 ved Randes Bro.

Af opgørelsen fremgår delstrækningers længde og beskaffenhed samt et samlet øko-nomisk overslag inkl. afmærkning og basal formidling. Etableres GudenåStierne som foreslået vil der opstå en ca. 171 km lang af-

mærket vandrørte langs Gudenåen med valgmulighed for at gå nord eller syd om Himmel-bjergsørerne.

Strækningsopgørelse, forslag til GudenåStier

21. oktober 2013

Station, m	Punkt	Længde	Status	Forslag/bemærkning	Evt. forslagstiller	Overslag	Sum
0				2 madpakkehuse	Vejje Kommune/Hedensted Kommune	180.000	
82	82	Fredning, spor		Gudenåen krydses på eksist. bro			
1.268	1.186	Fredning, spor		Gudenåen krydses på eksist. bro			
1.670	402	Fredning, spor					
2.961	1.291	Fredning, spor					
3.007	46	Fredning, vej					
3.258	251	Fredning, spor					
4.225	967	Fredning, spor					
4.344	119	Fredning, vej		Gudenåen krydses på eksist. bro			
4.571	227	Fredning, vej					
4.966	395	Fredning, spor					
5.083	117	Fredning, træsti		Udbedring			
6.270	1.187	Fredning, spor		Bro, bør udskiftes	Vejje Kommune/Hedensted Kommune	100.000	
6.930	660	Fredning, spor		Bro, bør udskiftes	Vejje Kommune/Hedensted Kommune	100.000	
7.129	199	Fredning, spor		Spang, bør udskiftes	Vejje Kommune/Hedensted Kommune	10.000	
8.271	1.142	Fredning, spor		Bro, bør udskiftes	Vejje Kommune/Hedensted Kommune	150.000	
8.670	399	Fredning, spor					540.000
8.670	A-B	1.760	Ny cykelrute/vandrerute				2.500.000
10.430							
10.430		202	Asfalt/fortov, offentlig vej				
10.632		703	Grusvej/grussti				
11.335		360	Grusvej/grussti	Ny bro over Gudenåen	Grønt GudenåPartnerskab om Uldum Kær	0	
11.695		2.316	Asfaltvej				
14.011		1.839	Grusvej/markvej				
15.850		85	Grussti				
15.935		71	Træsti				
16.006		126	Grussti				
16.132		1.085	Grusvej/markvej				
17.217		112	Træsti				
17.329		151	Grussti				
17.480		91	Grussti	Ny bro over Gudenåen	Grønt GudenåPartnerskab om Uldum Kær	0	
17.571		36	Træsti				
17.607		33	Grussti				
17.640		29	Træsti				
17.669		39	Grussti				
17.708		37	Træsti				
17.745		87	Grussti				
17.832		1.349	Grusvej/markvej				
19.181		633	Grussti				
19.814							

Station, m	Punkt	Længde	Status	Forslag/bemærkning	Evt. forslagstiller	Overslag	Sum
19.814		516	Grusvej/markvej				0
20.330							
20.330	C-D	19.449	Ny cykelrute/vandrerute			16.594	2.488.377
39.779							
39.779		624	Offentlig grussti				
40.403							
40.403	E-F	45.600	Ny cykelrute/vandrerute				891.514
45.600							
45.600		1.737	Grusvej	Færdselsret (er afmærket)		148.377	
47.337		2.422	Vilholt, rastepads	Vilholt, rastepads, toilet		150.000	
49.759		1.468	Skovvej, skovsti	Færdselsret (er afmærket)		206.890	
51.227		144	Offentlig parkeringsareal og sti			440.400	
51.371		164	Klostermølle, offentlig gårdsplads	Tilgængelighed for handicappede	Naturstyrelsen/brugere	250.000	
51.535		2.277	Offentlig sti	Er afmærket			
53.812		94	Offentlig areal med passage	Er afmærket			
53.906		1.486	Offentlige skovveje	Er afmærket			
55.392		650	Offentlig sti	Er afmærket			
56.042		31	Offentlig sti, bro over Salten Å	Er afmærket			
56.073		120	Offentlig sti	Er afmærket			
56.193		359	Grusvej	Er afmærket			
56.552		1.014	Skovvej, statsligt areal	Er afmærket			1.195.667
57.566							
57.566	G-H	2.411	Ny cykelrute/vandrerute				27.585
59.977							
59.977		137	Fortov, offentlig sti				
60.114		130	Grusvej	Er afmærket			
60.244		1.544	Offentlig sti, fredning	Er afmærket			
61.788		11	Krydsning, Emborgvej				0
61.799							
61.799	I-K	1.562	Ny vandrerute				0
63.361							
63.361		5.226	Offentlig sti	Er afmærket			
68.587		55	Asfaltcykelsti				
68.642		4.922	Grusvej	Er afmærket			
73.564		1.879	Offentlige stier, Himmelbjerg	Er afmærket			
75.443		65	Grusvej	Er afmærket			
75.508		36	Hotel Julsø, trappe 1	Er afmærket			
75.544		117	Hotel Julsø, grusvej, voldsom stigning	Er afmærket (der foreligger skitse til handicaprampe ved Hotel Julsø)			
75.661		14	Hotel Julsø, trappe 2	Er afmærket			
75.675			Stort madpakkehus			250.000	
75.675			Nyt offentligt toilet			500.000	
77.766		2.091	Skovvej/skovsti	Er afmærket			
77.766		260	Grusvej	Er afmærket			
78.026		530	Sti	Er afmærket			
78.556		1.204	Grusvej	Er afmærket			
79.760		330	Asfaltvej	Er afmærket			
80.090		188	Sti	Er afmærket			
80.278				Solfærgen Søhøjlandet			

Station, m	Punkt	Længde	Status	Forslag/bemærkning	Evt. forslagstiller	Overslag	Sum
80.278							
84.320		4.042	Skovvej, skovsti	Er afmærket			
84.790		470	Nyanlagt skovsti				
84.875		85	Asfaltvej				
91.487		6.612	Skovvej, skovsti	Er afmærket			
92.033		546	Parkstier, Indelukket				
95.073		3.040	Gader og fortove				
96.916		1.843	Langsøstien				
97.976		1.060	Langsøstien	Renovering, udføres af Vejdirektoratet			
98.160		184	Langsøstien, underføring Ringgaden	Renovering		460.000	
100.966		2.806	Trækstien, Resenbro	Renovering under grønt Partnerskab			
100.988		22	Krydsning af Resendalvej				
106.649		5.661	Trækstien	Renovering		1.698.300	
106.661		12	Underføring, Svstrupvej	Toilet, Gjern Bakker Rasteplads, Gjern Bakker, borde/bænke, trappe	Silkeborg Kommune Silkeborg Kommune	150.000 40.000	
108.747		2.086	Trækstien	Renovering		625.800	
108.757		10	Overføring, Brovej				
116.341		7.584	Trækstien	Renovering		2.275.200	
116.348		7	Trappe ved Kongensbro 1	Renovering		25.000	
116.420		72	Kongensbro	Asfaltbane på vejbro			
116.428		8	Trappe ved Kongensbro 2	Renovering		25.000	
116.446		18	Offentligt areal	Stianlæg			
116.476		30	Kongensbro	"Hængebro" under Viborgvej	Silkeborg Kommune	200.000	
116.495		19	Privat areal	Stianlæg/erhvervelse			
117.077		582	Trækstien	Renovering		174.600	
117.087		10	Træbro	Fornyelse af bro		100.000	
117.320		233	Trækstien	Renovering er udført, grønt partners. Vejerslev Skov	Favrskov Komm/DN, Friluftsrådet m.fl.	0	
117.383		63	Træstier	Renovering er udført, grønt partners. Vejerslev Skov	Favrskov Komm/DN, Friluftsrådet m.fl.	0	
117.512		129	Trækstien	Renovering er udført, grønt partners. Vejerslev Skov	Favrskov Komm/DN, Friluftsrådet m.fl.	0	
118.010		498	Træstier	Renovering er udført, grønt partners. Vejerslev Skov	Favrskov Komm/DN, Friluftsrådet m.fl.	0	
118.126		116	Lavbundsområde	Renovering er udført, grønt partners. Vejerslev Skov	Favrskov Komm/DN, Friluftsrådet m.fl.	0	
118.960		834	Trækstien, skovsti				
119.026		66	Træsti og bro	Renovering		40.000	
121.712		2.686	Træksti	Sporadiske forbedringer			
123.692		1.980	Træksti, grusvej/skovvej				
123.703		11	Krydsning af Frisholtvej				
128.709		5.006	Skovvej				
129.626		917	Vej på dæmning				
129.761		135	Sti forbi fisketrappe				
134.206		4.445	Træksti	Renovering, Viborg Kommune har afsat bidrag		1.333.500	
134.219		13	Underføring under Brogade				
135.581		1.362	Træksti	Renovering		408.600	
135.593		12	Underføring under Borrevej				
136.894		1.301	Træksti	Renovering		390.300	
136.924		30	Træsti/Kjællinghølbreen				
140.486		3.562	Træksti	Renovering		1.068.600	9.764.900
140.486	L-M	6.252	Ny vandrerute				1.035.376
146.738							
146.738		91	Grusvej				
146.829							

Station, m	Punkt	Længde	Status	Forslag/bemærkning	Evt. forslagstiller	Overslag	Sum
146.829							
147.508		679	Stier og skoleveje				
147.557		49	Forbindelsessti, privat areal				
151.753		4.196	Træksti	Renovering		1.258.800	
151.761		8	Overføring Skjesbjergvej				
154.037		2.276	Træksti	Renovering		682.800	
154.057		20	Underføring, banen				
154.077		20	Træksti	Renovering		6.000	
154.090		13	Træksti, metalbro	Utryk bro udskiftes med ny bro		150.000	
154.185		95	Træksti	Renovering			
154.197		12	Trappe				
154.255		58	Stibro (gl. jernbanebro)	Gudenåen krydses			
154.266		11	Trappe				
155.284		1.018	Træksti	Renovering		305.400	
155.376		92	Grusvej, P-plads				
155.973		597	Langå, Træksti	Renovering	Partnersk., handicapvenlige lystfiskeplatforme	179.100	
156.137		164	Træksti, grusvej				
156.382		245	Træksti, fortov				
156.399		17	Træksti, sti på gl. vej	Amtmand Hoppes bro			
156.461		62	Træksti, nedgang og underføring under Væthvej				
164.362		7.901	Træksti	Renovering		2.370.300	
164.647		285	Renovering af Træksti til cykelstandard			85.500	
							5.037.900

Forbindelse mellem Cykelrute 29 og Trækstien - indgår i evt. nyt partnerskab

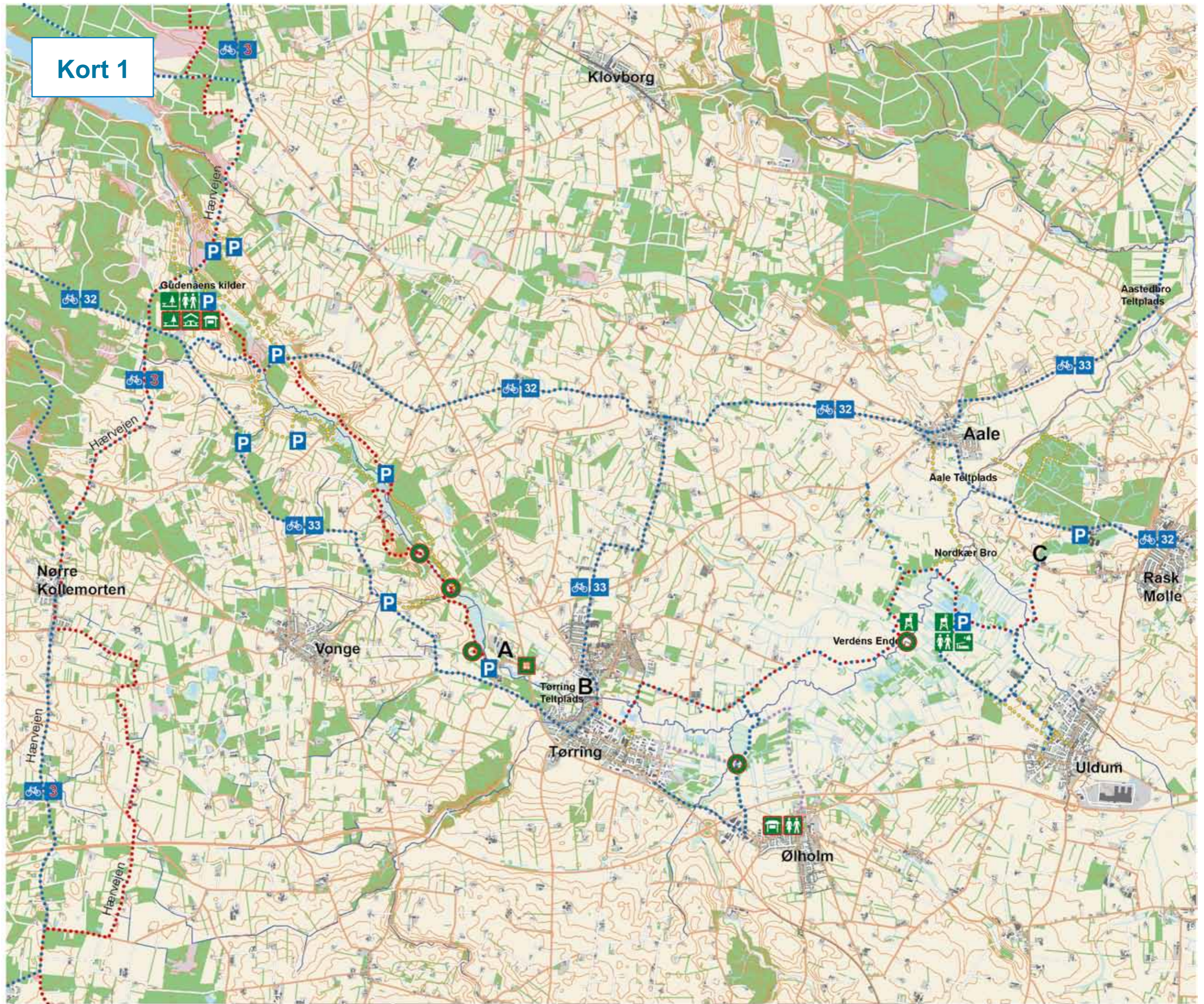
0							
536	N-O	536	Ny cykelrute/vandrerute				0
164.647		16	Renovering af underføring, banen			4.800	4.800
164.663							

Forbindelse mellem Trækstien og afmærkede lokale ruter i Vorup Enge - indgår i evt. nyt partnerskab

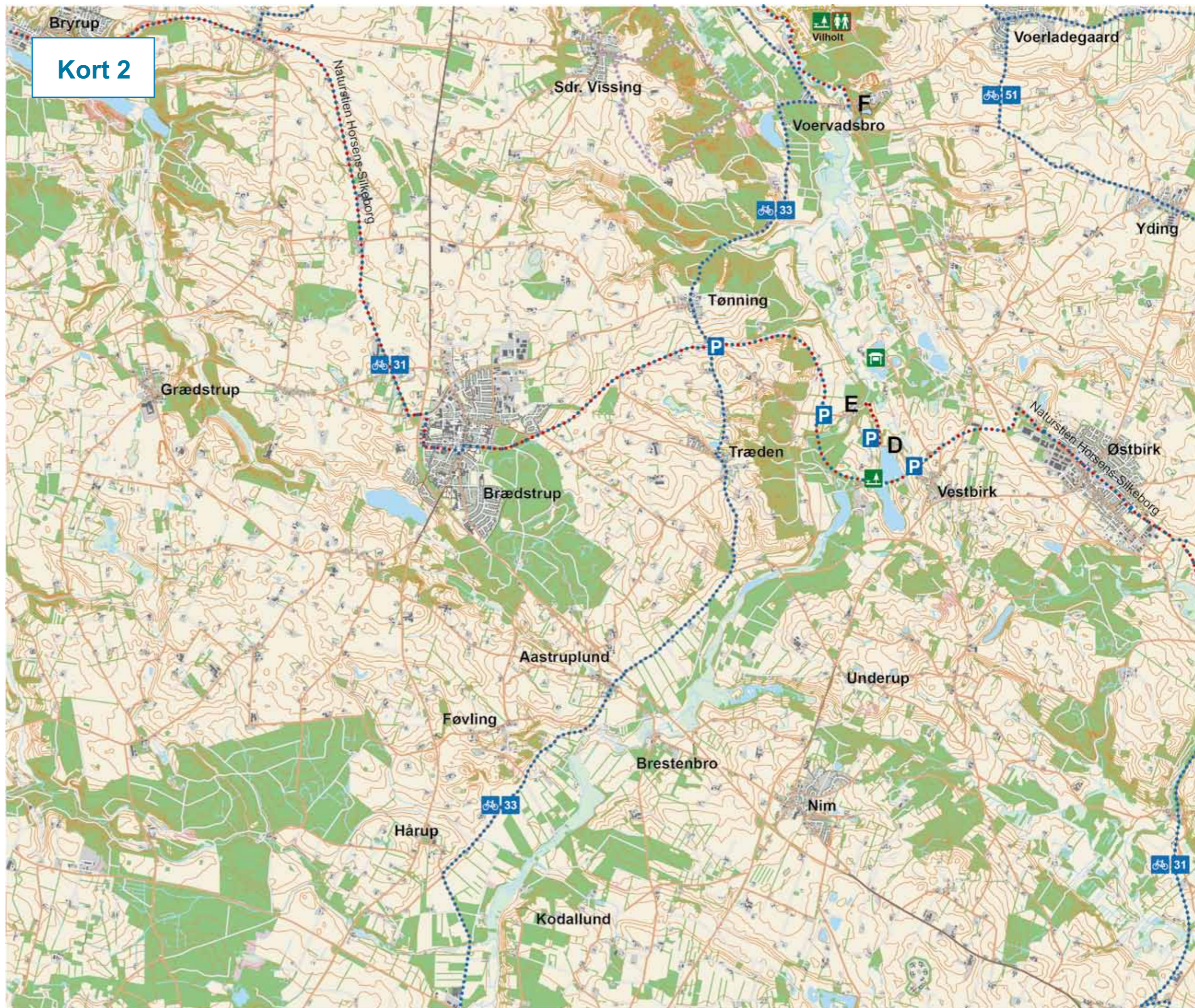
0							
4.239	P-Q	4.239	Ny cykelrute/vandrerute				0
164.663		673	Træksti	Renovering		201.900	
165.336		107	Rampe og stibro, Nørreåen				
165.443		2.033	Træksti på grusunderlag				
167.476		33	Underføring, motorvej E45				
167.509		2.780	Træksti på grusunderlag				
170.289		16	Underføring under banen				
170.305		170	Træksti på grusunderlag				
170.475		16	Underføring under sti, den blå bro				
170.491		331	Træksti på grusunderlag	Randers Bro			201.900
170.822							

Anlægsomkostninger i alt							23.688.019
Afmærkning, vandreruten							1.733.331
Formidling tilknyttet ruterne							3.999.285
Afmærkning, cykelruten							1.733.331
Faciliteter, borde/bænke-sæt m.v.							170.822
Teknisk rådgivning, projektering m.v. 10 % af anlægs- og materialeudgifterne							3.132.479
Tovholderi, tilladelser m.v. 10 % af anlægs- og materialeudgifterne							3.132.479
Uforudsigelige omkostninger, 10 % af øvrige udgifter							3.758.974
Etableringsomkostninger i alt, eksklusive moms							41.348.719

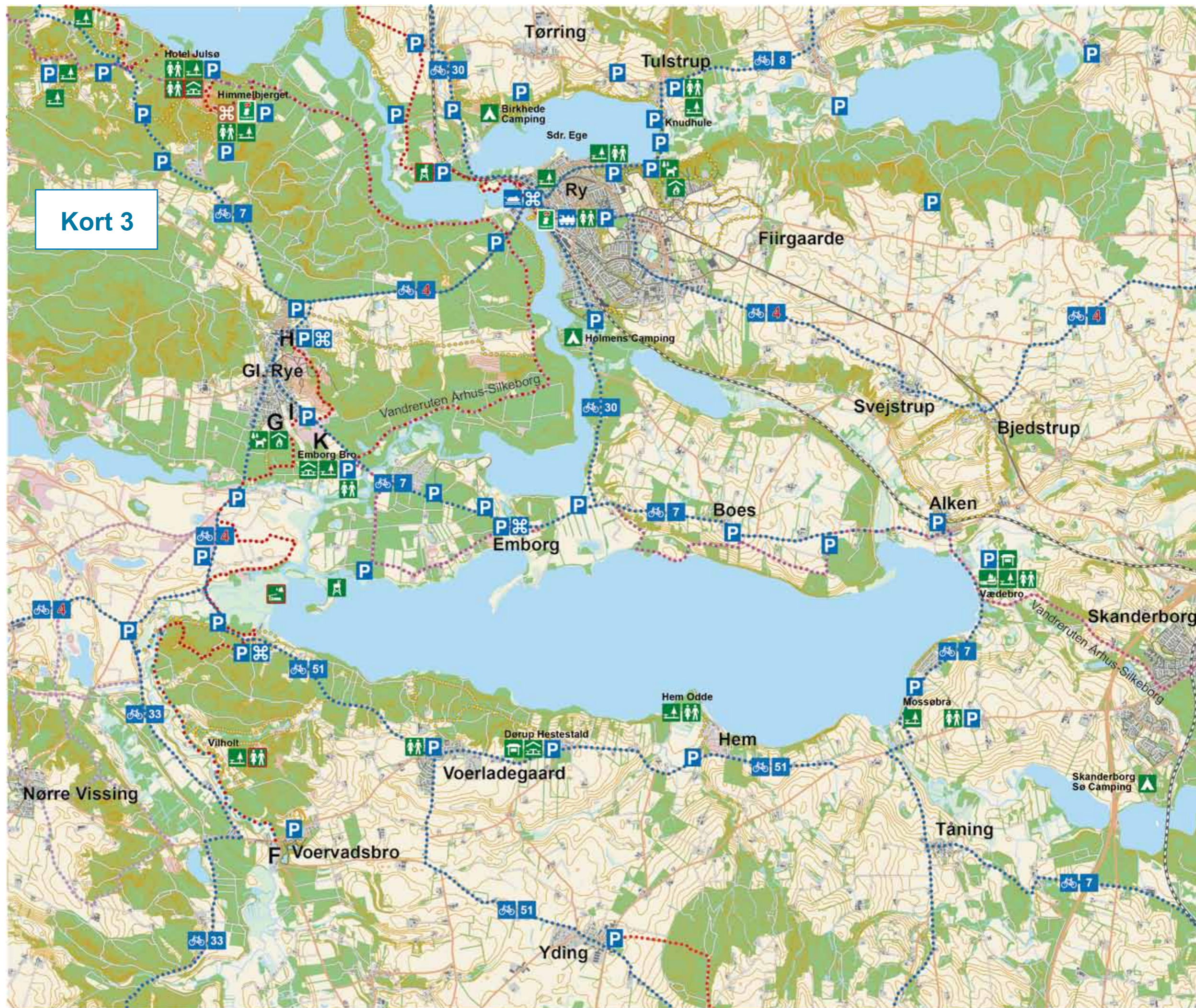
- Kort 1**
- Byområde
 - Bebyggelse
 - Sø
 - Vandløb
 - Skov
 - Hede
 - Eng/vådområde
 - Jernbane
 - Motorvej
 - Kommende motorvej
 - Landevej
 - Skovvej/markvej
 - Sti
 - Afmærket vandrerute – Gudenaastien
 - Afmærket lokal vandrerute
 - Forslag til lokal vandrerute i aktuelt partnerskab
 - Vandreruten Århus-Silkeborg
 - Afmærket national cykelrute
 - Afmærket regional cykelrute
 - Parkering
 - Turistbureau
 - Station
 - Seværdighed/attraktion
 - Naturseværdighed
 - Turistbåd
 - Vandrehjem
 - Campingplads
 - Teltplads
 - Shelter
 - Toilet
 - Hundeskov
 - Madpakkehus
 - Rasteplads
 - Fugletårn
 - Ønske/forslag
 - Ny stibro
 - Ny sti-tunnel
- Kort: Geodatastyrelsen

- Kort 2**
- Byområde
 - Bebyggelse
 - Sø
 - Vandløb
 - Skov
 - Hede
 - Eng/vådområde
 - Jernbane
 - Motorvej
 - Kommende motorvej
 - Landevej
 - Skovvej/markvej
 - Sti
 - Afmærket vandrerute – Gudenaastien
 - Afmærket lokal vandrerute
 - Forslag til lokal vandrerute i aktuelt partnerskab
 - Vandreruten Århus-Silkeborg
 - Afmærket national cykelrute
 - Afmærket regional cykelrute
 - Parkering
 - Turistbureau
 - Station
 - Seværdighed/attraktion
 - Naturseværdighed
 - Turistbåd
 - Vandrehjem
 - Campingplads
 - Teltplads
 - Shelter
 - Toilet
 - Hundeskov
 - Madpakkehus
 - Rasteplads
 - Fugletårn
 - Ønske/forslag
 - Ny stibro
 - Ny sti-tunnel
- Kort: Geodatastyrelsen

- Byområde
 - Bebyggelse
 - Sø
 - Vandløb
 - Skov
 - Hede
 - Eng/vådområde
 - Jernbane
 - Motorvej
 - Kommende motorvej
 - Landevej
 - Skovvej/markvej
 - Sti
 - Afmærket vandrerute – Gudenaastien
 - Afmærket lokal vandrerute
 - Forslag til lokal vandrerute i aktuelt partnerskab
 - Vandreruten Århus-Silkeborg
 - Afmærket national cykelrute
 - Afmærket regional cykelrute
 - P Parkering
 - i Turistbureau
 - S Station
 - A Seværdighed/attraktion
 - N Naturseværdighed
 - B Turistbåd
 - H Vandrehjem
 - C Campingplads
 - T Teltplads
 - S Shelter
 - T Toilet
 - H Hundeskov
 - M Madpakkehus
 - R Rasteplads
 - F Fugletårn
 - Ø Ønske/forslag
 - Ny stibro
 - Ny sti-tunnel
- Kort: Geodatastyrelsen

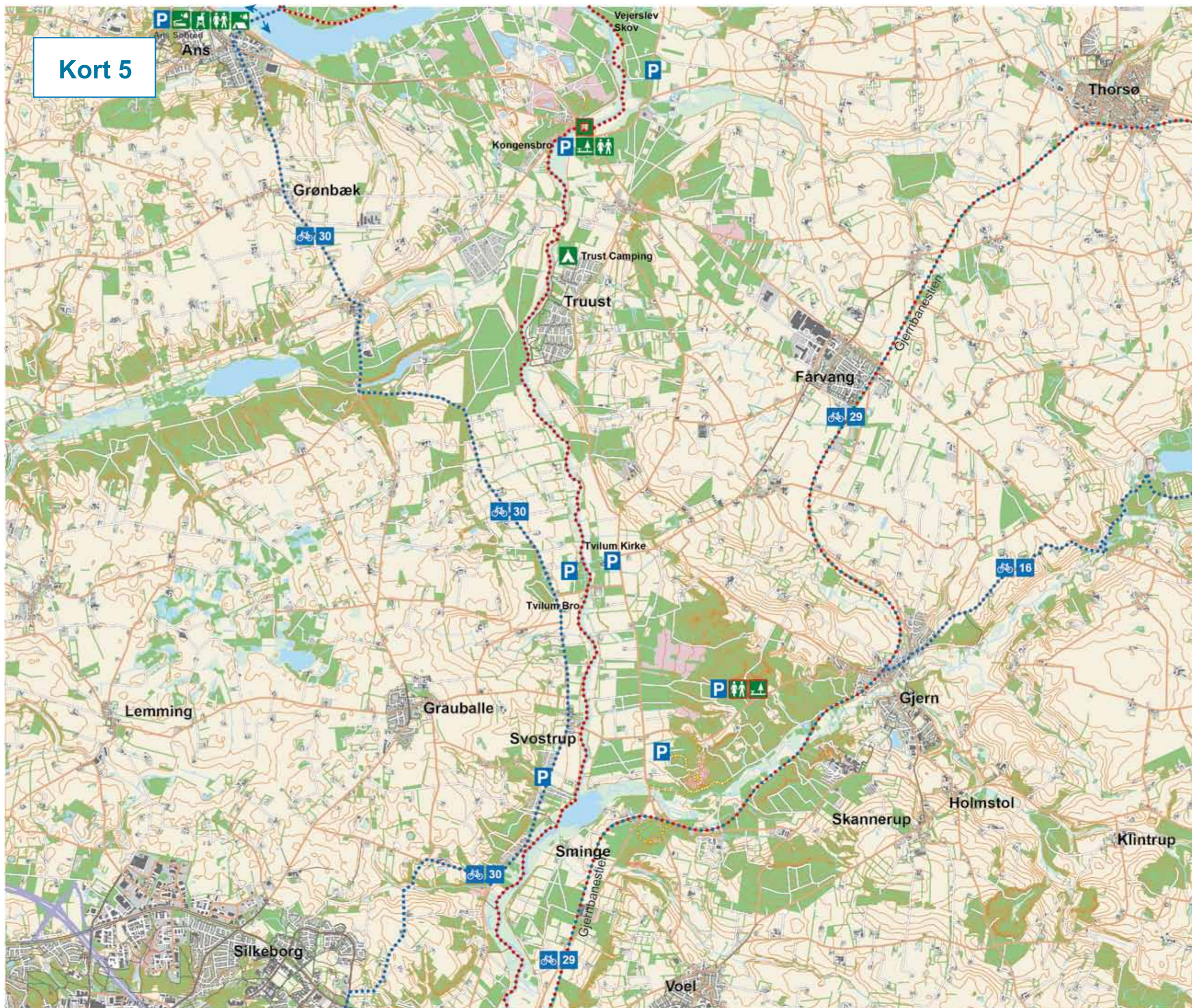

Kort 3

- Kort 4**
- Byområde
 - Bebyggelse
 - Sø
 - Vandløb
 - Skov
 - Hede
 - Eng/vådområde
 - Jernbane
 - Motorvej
 - Kommende motorvej
 - Landevej
 - Skovvej/markvej
 - Sti
 - Afmærket vandrerute – Gudenaastien
 - Afmærket lokal vandrerute
 - Forslag til lokal vandrerute i aktuelt partnerskab
 - Vandreruten Århus-Silkeborg
 - Afmærket national cykelrute
 - Afmærket regional cykelrute
 - P Parkering
 - i Turistbureau
 - S Station
 - A Seværdighed/attraktion
 - N Naturseværdighed
 - B Turistbåd
 - C Vandrehjem
 - T Campingplads
 - T Teltplads
 - S Shelter
 - T Toilet
 - H Hundeskov
 - M Madpakkehus
 - R Rasteplads
 - F Fugletårn
 - O Ønske/forslag
 - Ny stibro
 - Ny sti-tunnel
- Kort: Geodatastyrelsen

- Byområde
 - Bebyggelse
 - Sø
 - Vandløb
 - Skov
 - Hede
 - Eng/vådområde
 - Jernbane
 - Motorvej
 - Kommende motorvej
 - Landevej
 - Skovvej/markvej
 - Sti
 - Afmærket vandrerute – Gudenaastien
 - Afmærket lokal vandrerute
 - Forslag til lokal vandrerute i aktuelt partnerskab
 - Vandreruten Århus-Silkeborg
 - Afmærket national cykelrute
 - Afmærket regional cykelrute
 - Parkering
 - Turistbureau
 - Station
 - Seværdighed/attraktion
 - Naturseværdighed
 - Turistbåd
 - Vandrehjem
 - Campingplads
 - Teltplads
 - Shelter
 - Toilet
 - Hundeskov
 - Madpakkehus
 - Rasteplads
 - Fugletårn
 - Ønske/forslag
 - Ny stibro
 - Ny sti-tunnel
- Kort: Geodatastyrelsen

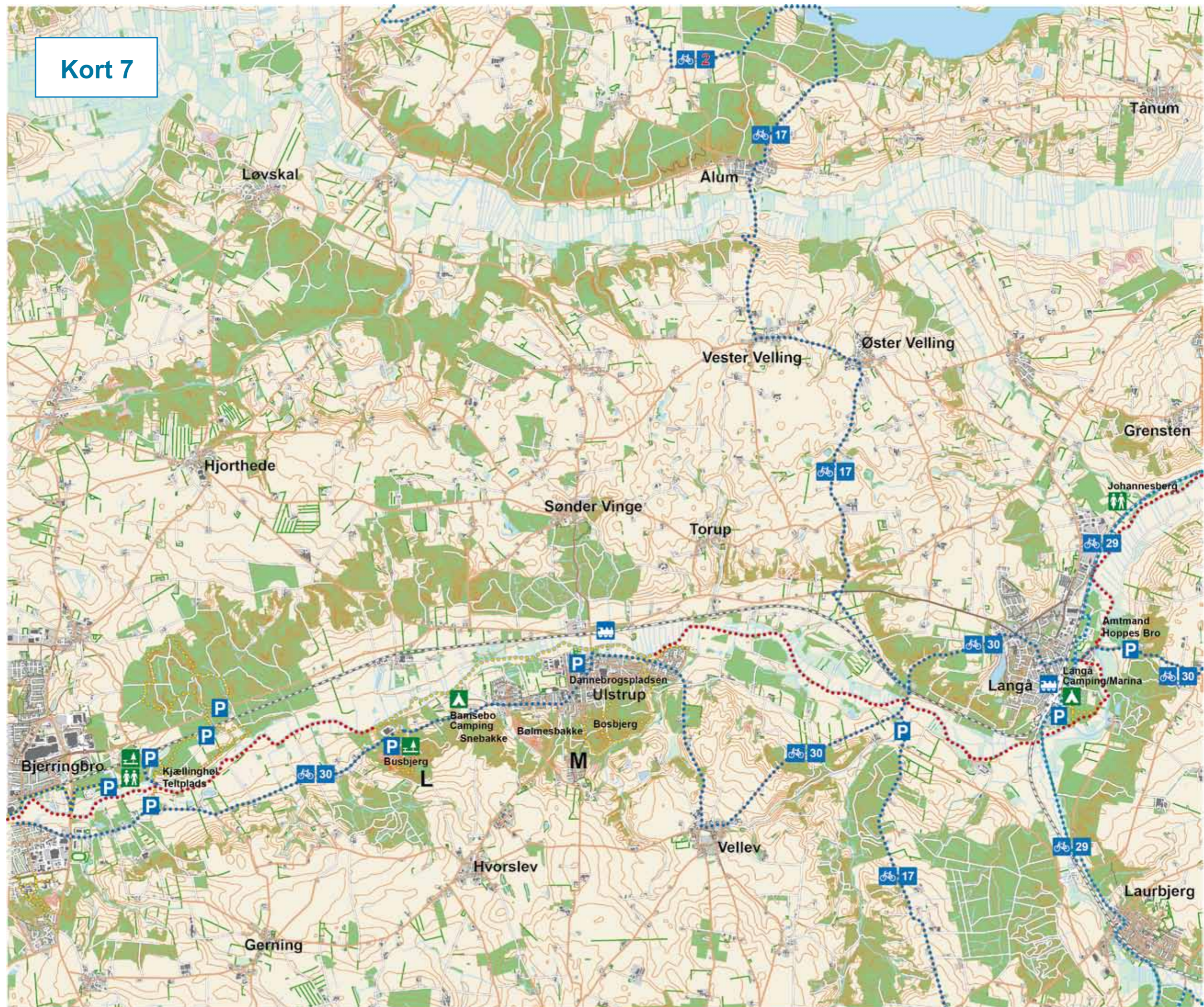

- Byområde
 - Bebyggelse
 - Sø
 - Vandløb
 - Skov
 - Hede
 - Eng/vådområde
 - Jernbane
 - Motorvej
 - Kommende motorvej
 - Landevej
 - Skovvej/markvej
 - Sti
 - Afmærket vandrerute – Gudenaastien
 - Afmærket lokal vandrerute
 - Forslag til lokal vandrerute i aktuelt partnerskab
 - Vandreruten Århus-Silkeborg
 - Afmærket national cykelrute
 - Afmærket regional cykelrute
 - Parkering
 - Turistbureau
 - Station
 - Seværdighed/attraktion
 - Naturseværdighed
 - Turistbåd
 - Vandrehjem
 - Campingplads
 - Teltplads
 - Shelter
 - Toilet
 - Hundeskov
 - Madpakkehus
 - Rasteplads
 - Fugletårn
 - Ønske/forslag
 - Ny stibro
 - Ny sti-tunnel
- Kort: Geodatastyrelsen

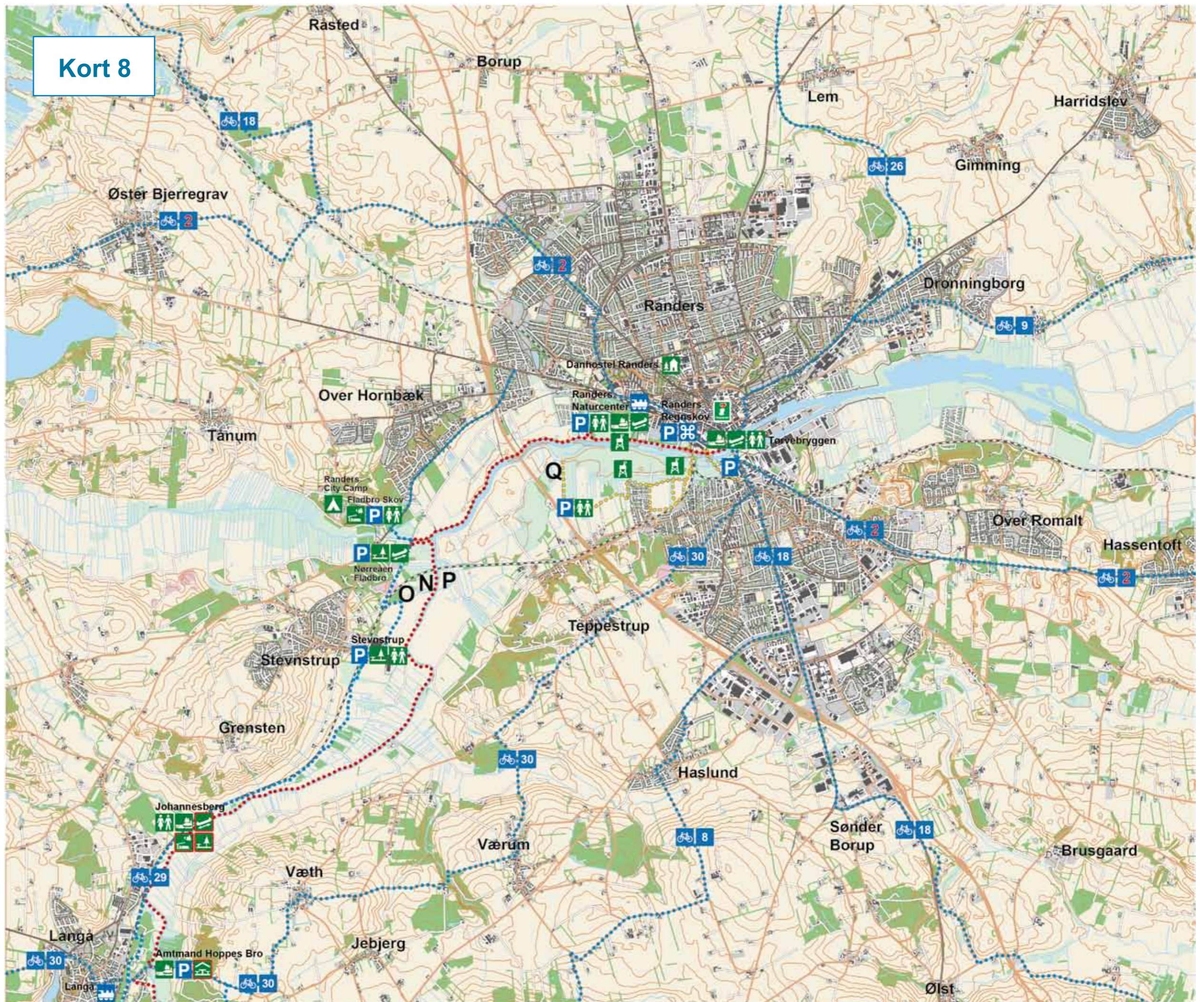

- Byområde
 - Bebyggelse
 - Sø
 - Vandløb
 - Skov
 - Hede
 - Eng/vådområde
 - Jernbane
 - Motorvej
 - Kommende motorvej
 - Landevej
 - Skovvej/markvej
 - Sti
 - Afmærket vandrerute – GudenaSti
 - Afmærket lokal vandrerute
 - Forslag til lokal vandrerute i aktuelt partnerskab
 - Vandreruten Århus-Silkeborg
 - Afmærket national cykelrute
 - Afmærket regional cykelrute
 - Parkering
 - Turistbureau
 - Station
 - Seværdighed/attraktion
 - Naturseværdighed
 - Turistbåd
 - Vandrehjem
 - Campingplads
 - Teltplads
 - Shelter
 - Toilet
 - Hundeskov
 - Madpakkehus
 - Rasteplads
 - Fugletårn
 - Ønske/forslag
 - Ny stibro
 - Ny sti-tunnel
- Kort: Geodatastyrelsen

Kort 7

- Kort 8**
- Byområde
 - Bebyggelse
 - Sø
 - Vandløb
 - Skov
 - Hede
 - Eng/vådområde
 - Jernbane
 - Motorvej
 - Kommende motorvej
 - Landevej
 - Skovvej/markvej
 - Sti
 - Afmærket vandrerute – GudenaSti
 - Afmærket lokal vandrerute
 - Forslag til lokal vandrerute i aktuelt partnerskab
 - Vandreruten Århus-Silkeborg
 - Afmærket national cykelrute
 - Afmærket regional cykelrute
 - P Parkering
 - i Turistbureau
 - S Station
 - P Seværdighed/attraktion
 - N Naturseværdighed
 - B Turistbåd
 - H Vandrehjem
 - A Campingplads
 - T Teltplads
 - S Shelter
 - T Toilet
 - H Hundeskov
 - M Madpakkehus
 - R Rasteplads
 - F Fugletårn
 - Ø Ønske/forslag
 - Ny stibro
 - Ny sti-tunnel
- Kort: Geodatastyrelsen

Sejlsoplevelser på Gudenåen – Vandvejen

GudenåKomitéen har taget initiativ til et grønt GudenåPartnerskab om oplevelser ad vandvejen på Gudenåen og de tilknyttede søer.

Formålet med dette partnerskab af kommuner, sejlene og repræsentanter for turist- og naturperspektiverne er at formulere forslag til, hvordan faciliteter og formidling udvikles bedst til brug for de roende og sejlene på Gudenåen. Forslagene samles i en kortlægning, som skal kunne danne grundlag for efterfølgende konkrete projekter.

Kortlægningen rummer en vurdering af status på de eksisterende faciliteter for de sejlene og behov for nye faciliteter samt en liste over idéer til bedre formidling af praktiske forhold – for eksempel hvordan man orienterer sig geografisk undervejs, samt idéer til bedre formidling af oplevelsesmuligheder før, under og efter en ro- eller sejltur.

Der har været afholdt to partnerskabsmøder henholdsvis 23. maj og 13. august 2013. På den baggrund har partnere indsendt ønsker og forslag til kortlægningen.

Kortlægningen skal ses i sammenhæng med udviklingen af et sammenhængende net af afmærkede vandre- og cykelruter langs Gudenåen samt faciliteter for den motorise-

rede trafik i landskabet. Hvor der er oplagte muligheder for at lave krydsningspunkter, koncentrerer formidlingsindsatsen og de mest veludbyggede faciliteter.

Målet med partnerskabet er således at lave et oplæg til, hvordan de roende og sejlene får en oplevelse af en sammenhængende "vandvej" med gode faciliteter, formidling og tilgængelighed før, under og efter en sejltur.

Der er behov for at koordinere planlægningen af faciliteter, adgangsforhold og formidling på tværs af kommunerne, mellem ejerne og til fordel for de forskellige brugergrupper, som er beboere og deres gæster samt turister, der sejler i robåde, kanoer, kajaker, turistbåde, solbåde, motorbåde og sejlbåde. Der er behov for at tænke i sammenhænge:

- Mellem beskyttelse og benyttelse
- Mellem planlægningen af den rekreative infrastruktur, markedsføring og brug
- Mellem formidling og markedsføring før, under og efter oplevelsen på vandvejen
- Mellem de sejlene og andre brugergrupper som f.eks. ryttere, cyklister, bilister, vandrere, løbere, naturnydere, sportsudøvere, lystfiskere, handicappede, familier
- Mellem god tilgængelighed for de mange og udvikling af smalle tilbud
- Mellem beslægtede og inspirerende projekter i Danmark og udlandet og dette projekt

Kanoslusen ved stryget i Silkeborg - kajaker og robåde har problemer her

Partnere i GudenåPartnerskabet:

- Vejle Kommune
- Horsens Kommune
- Skanderborg Kommune
- Silkeborg Kommune
- Viborg Kommune
- Favrskov Kommune
- Randers Kommune
- VisitGudenå
- Kano- og kajakudlejere v. Foreningen af Kanoudlejere ved Gudenåen
- Roklubberne v. Dansk Forening for Rosport
- Kano- og kajakklubberne v. Dansk Kano og Kajakforbund
- Friluftsrådet
- Naturstyrelsen
- Danmarks Naturfredningsforening
- Brosamarbejdet
- Gudenåkomitéen / GudenåSamarbejdet

Kanalen ved Vestbirk Vandkraftværk - bevares den i fremtiden som vandvejen forbi værket?

Startstedet i Tørring for kanoer og kajaker på Gudenåen – en ydmyg facilitet, der kan forbedres

Generelle forhold vedr. administration af sejladser

Sejladsen på Gudenåen er reguleret af Miljøministeriets "Bekendtgørelse om ikke-erhvervmæssig sejlads og anden færdsel på Gudenåen med sidevandløb og søer fra Tørring til Randers".

Bekendtgørelsen beskriver hovedparten af de regler, der er fastsat for ikke-erhvervmæssig sejlads på Gudenåen, bl.a. hvor der må sejles, hvad der må sejles med, og hvor hurtigt der må sejles.

Gudenåkomitéen er et samarbejde mellem 7 kommuner, der ligger langs Gudenåen. Komiteen rådgiver alle kommunerne i oplandet til Gudenåen og Randers Fjord om natur- og miljøbeskyttelse og rekreativ anvendelse af Gudenåens vandsystem.

Gudenåkomitéens formål er blandt andet at koordinere indsatserne for et bedre vandmiljø og de rekreative interesser på tværs af kommunegrænserne. Gudenåkomitéen består af ét kommunalt bestyrelsesmedlem fra hver medlemskommune. Favrskov Kommune har formandskabet for Gudenåkomitéen frem til 2014, hvor Viborg Kommune overtager formandskabet.

Gudenåkomitéen, suppleret med Norddjurs og Syddjurs Kommuner, fungerer som VandOplandsStyregruppe (VOS), for vandoplandsplanen for Randers Fjord.

GudenåSamarbejdet er et bredt samarbejde mellem Gudenåkomitéen, OplevGudenaa og VisitGudenaa samt LAG og på sigt andre partnere, der vil udvikle Gudenåområdet potentialer inden for natur, kultur og oplevel-

ser og gøre området endnu mere attraktivt for lokale beboere og danske og internationale turister.

Brugerrådet for sejlads, som er oprettet i henhold til sejladsbekendtgørelsen, har til formål at koordinere den rekreative anvendelse af Gudenåens vandløb og søer og rådgive myndighederne om reguleringen af sejladsen. Brugerrådets medlemmer består af en kommunal teknikergruppe og en bred vifte af private og statslige interessenter. Favrskov Kommune har formandskabet for Brugerrådet i 2013.

Medlemmer af Brugerrådet for sejlads:

1 repræsentant for hver af kommunerne:

- Favrskov
- Hedensted
- Horsens
- Randers
- Skanderborg
- Silkeborg
- Viborg.

1 repræsentant for hver af grupperne:

- Danmarks Naturfredningsforening
- Friluftsrådet
- turisterhvervet
- kanoudlejerne
- Lyst- og Sportsfiskerforeninger
- Dansk Kano- og kajakforbund
- bredejere
- motor- og sejlklubberne
- Dansk Ornitologisk Forening
- Naturstyrelsen
- DGI
- Dansk forening for rosport
- Politiet

Hastighedsgrænser

Der er fastsat hastighedsgrænser for sejladsen på Gudenåsystemet. Generelt må man på de største søer sejle max. 8 knob og 7 på de lidt mindre søer samt Mossø. I

åen og Gudensø/Rye Møllesø er grænsen 5 knob. Skanderborg Sø skiller sig lidt ud med en max. grænse på 10 knob.

1 knob svarer til 1,85 km i timen.

Registrering af motorbåde påbudt!

- Sejlads med motor må kun ske med nummererede fartøjer, registreret og gebyrbetalt på www.baad.gudsam.dk – og kun på de vandløb og søer, der er markeret med blå på kortet. Det er ikke nødvendigt at registrere sejlartøjer, som aldrig benytter sig af motor.
- Motordrevne fartøjer, der ikke er hjemmehørende på Gudenåsystemet, skal føre en gæstenummerplade ved sejlads. Gæstenummerplade kan bl.a. købes hos de nævnte forhandlere.
- Al sejlads og landgang er forbudt i siv- og rørskov.
- Overtrædelse af hastighedsbestemmelser, lokale sejladsforbud og manglende registrering/nummerplade straffes med bøde.

Sejlads påbudt
Sejlads tilladt med småfartøjer uden motor og med motor- og sejl-drevne fartøjer
Generel hastighedsgrænse med mindre andet er skillett
Sejlads kun tilladt for bredejere med småfartøjer uden motor – andre kun efter tilladelse af bredejere og tilsynsmyndighed
Sejlads på Ravnsø er kun tilladt for bredejere med motordrevne fartøjer – andre kun efter tilladelse af bredejere og private tilsynsmyndighed, da arealerne omkring søen er private.
Sluse: Kun passage for både som stikker max. 55-60 cm
Overbæring af kanoer og kajakkert
Du er her / You are here / Sie sind hier

Vandscooter forbudt
Jetskis bannet / Jetskis verboten

Sejladsgrænser:
5: 5 knob
7: 7 knob
8: 8 knob
10: 10 knob

Gæstenummerplade kan lejes hos / Visitors' number plates may be hired at / Gastkennzeichen können Sie mieten bei:

Restaurant Solyst Sølystvej 22 8660 Skanderborg Tlf.: 86 52 12 47	Ry Konfektur- & Vinhandel Klostervej 22 8680 Ry Tlf.: 86 89 17 37	Gudenåens Camping Vejlsøvej 7 8600 Silkeborg Tlf.: 86 82 22 01	Silkeborg Turistbureau Tlf.: 86 82 19 11	Skyttehusets Camping Svejlsøvej 3 8600 Silkeborg Tlf.: 86 84 51 11	Indelukkets spisested Åhøve Allé 9C 8600 Silkeborg Tlf.: 86 82 61 79
--	--	---	---	---	---

Sejladsregler:

- Sailing with motor is permitted with a registered vessel carrying a number. You can register and pay the obligatory fee at <http://baad.gudsam.dk> – you can also rent a temporary number. When registered you are allowed to sail on the lakes and streams painted blue on this map. It is not necessary to register boats without motor.
- Motorboats that do not normally belong on the Gudenå Waterways must have a "Guest numberplate" when using the waterway. The numberplate can be bought at any of the outlets named below.
- All sailing and landing is prohibited in rush thickets and forests of reeds.
- Exceeding the speedlimits, ignoring local restrictions for sailing and failure to have the necessary registration or numberplate will result in a fine.
- Motorboote fahren ist nur mit nummerierten und auf <http://baad.gudsam.dk> registrierten Fahrzeugen für die Gebühr gezahlt wurden – und zwar nur auf den blau markierten Abschnitten von Wasserläuten und Seen auf der Karte. Gästebooten, die niemals mit einem Motor angetrieben werden, müssen nicht registriert werden.
- Motorboote ohne Heimathafen im Gudenåsystem sind zum Führen eines Gästeummerschiltes verpflichtet. Diese können bei unten genannten Händlern erstanden werden.
- Das Befahren von und Landungen in den Röhrichtern sind verboten.
- Übertretungen der Geschwindigkeitsbestimmungen, lokaler Verkehrsverbote oder eine fehlende Registrierung/Nummernschild wird mit Ordnungsstrafen geahndet.

Logos: Silkeborg Kommune, Skanderborg Kommune, Gudenåkomitéen (Brugerrådet for sejlads)

Uorganiserede og organiserede brugere – kanoer, kajaker, robåde

Kano- og kajakklubberne

Ca. 21.000 kano- og kajakroere er på landsplan registeret som medlemmer i klubber under Dansk Kano- og Kajakforbund (DKF).

Med hjemstedsadresse og primære aktiviteter på Gudenåen er følgende klubber registreret:

- Silkeborg Kajakklub, 650 aktive medlemmer (knap 800 aktive og passive medlemmer)
- Kano og Kajakklubben Gudenå, 282 aktive medlemmer
- Laven-Linå Idrætsforening, 7 aktive medlemmer
- Ry Roklub, 209 aktive kajakmedlemmer
- Skanderborg Kano- og Kajakklub, 217 aktive medlemmer
- Tange Roklub, 72 aktive kajakmedlemmer
- Sejs-Svejbæk Kajakafdeling er en afdeling under Sejs-Svejbæk Idrætsforening, 40 medlemmer

Eksempler på andre klubber uden for Dansk Kano og Kajakforbund er:

- Gl. Rye Kajakklub, 140 medlemmer
- Sminge Sø Kajakklub

Kano- og kajakklubberne langs Gudenåen (ekskl. klubberne i Horsens og Viborg) med medlemskab i DKF tæller ca. 1.500 personer.

Med reference til Gudenåsystemets største klub, hvor de ca. 650 aktive medlemmer hvert år ror næsten 250.000 km, antages det, at klubbernes medlemmer samt gæstende roere under DKF fra klubber uden for Gudenå-området samlet ror 500.000-750.000 km hvert år på Gudenåen (svarende til 50.000-75.000 timer).

En gennemsnitstur antages at være på ca. 10 km og hvert år sættes en kano eller kajak altså mere end 50.000 gange i vandet fra en af DKF's registrerede klubber langs åen.

Kano og kajakklubberne er i det daglige primært aktive i de bynære områder omkring klubberne, idet de fleste klubber dog afholder længere klubbture på Gudenå-systemet ligesom en række officielle kano- og kajakløb afholdes hver år: Tour de Gudenå (fra Skanderborg til Rander i september), Silkeborg Regatta (august), Randers City Kajak Maraton (maj), Paradisløbet i Silkeborg (maj), Havneræs arrangementerne i vinterhalvåret i bl.a. Skanderborg, Ry, Silkeborg og Randers.

Desuden afholder bl.a. DGI arrangementer som f.eks. Gudenå Explorer (2009-2012) og lign. Der er ikke tilgængelige tal om de samlede private uorganiserede kano- og kajakroeres aktiviteter og aktiviteter registreret under DGI på Gudenåen. Det antages dog, at de uorganiserede og DGI-medlemmer ror væsentligt færre km end medlemmer i de organiserede klubber.

Typisk er uorganiserede og DGI-medlemmer spejdere m.v. og havkajakroere, som nyder de længere ture med oppakning. Typisk dækker de uorganiserede nok et større geografisk område, idet de ikke er knyttet til de bynære områder, som de registrerede kajakklubber er.

Et bedste bud fra DKF på roede km blandt de uorganiserede kano- og kajakroere og registrerede under DGI, spejdere m.v. er ikke over 250.000 km pr. år. Heraf forventes det, at langt hovedparten af de roede km foregår i sommerhalvåret og i weekender.

Roklubber

Det kan være lidt vanskeligt at adskille kano- og kajakklubberne fra roklubberne, da klubberne er blandende. Følgende roklubber er medlemmer under Dansk Forening for Rosport (DFR):

- Skanderborg, 158 medlemmer
- Ry Roklub, 170 medlemmer
- Silkeborg Roklub, 213 medlemmer
- Tange, 32 medlemmer
- Randers Roklub, 179 medlemmer (ligger efter Gudenåens udmunding i Randers Fjord, men medlemmerne sejler også på Gudenåen)

Medlemmerne af Ry Roklub ror ca. 100.000 km årligt. Omregnet i forholdstal vurderes klubberne samlet at ro op mod 450.000 km årligt.

Robåd fra Ry Roklub, foto Jens Szabo

Brosamarbejdets broer

De fleste kilometer i roklubberne vurderes at forgå i en radius på 10 km fra klubben, mens ca. 5% foregår på længere ture – f.eks. gennem Gudenåen fra Skanderborg til Randers. Det er meget væsentligt, at roning fortsat kan foretages frit fra Skanderborg til Randers.

Der kommer rigtig mange gæster i roklubberne – specielt først og sidst på ro sæsonen og i sommerperioden besøges klubberne ofte af seniorer og juniorer.

Roklubberne arrangerer fra tid til anden langdistancekaperoninger, motionsstævner, dagture, week-endture og uge-ture. Flere roklubber arrangerer fugleture m.v. og gør meget ud af at oplære roerne i at færdes ansvarligt i naturen og værne om den. Mange roklubber arrangerer morgenroning, måneskinsture m.v.

Bådklubberne og brosambejdet mellem Silkeborg og Ry

Der findes en række bådklubber langs Gudenåen.

Motorbådsklubber

- Ry Bådlag
- Silkeborg Motorbåd Klub
- Ans Sejlklub
- Ulstrup Marina
- Langå Marina
- Randers Motorbådsklub 1933, 80 bådpladser

Sejlbådsklubber

- Ry Sejlklub (Knudsø), ca. 40 bådpladser
- Silkeborg Sejlklub, ca. 100 bådpladser
- Tange Sø jolle og surfklub

Skanderborg Sejl- og Motorbådsklub skal nævnes i denne sammenhæng, men der er dog ikke direkte adgangsmulighed for disse bådtyper fra Skanderborg Sø til Gudenåens hovedløb.

Brosamarbejdet eksisterer mellem Ry Bådlag, Silkeborg Motorbåd Klub og Silkeborg Sejlklub. For at kunne anvende broerne er det en forudsætning, at man er medlem af mindst en af klubberne i Brosamarbejdet.

Brosamarbejdet ejer og vedligeholder en del broer i søsystemet. Ved de fælles broer kan klubbernes medlemmer frit lægge til.

Klubberne har desuden en aftale med Hjejleselskabet om at kunne benytte dettes broer, når der fortøjes på siden af broerne uden gene for rutebådene.

Broerne, inklusive Hjejleselskabets broer, er på Brosamarbejdets oversigtskort forsynet med numre. Som hovedregel gælder, at disse broer er omfattet af aftalerne. Bro 38, 50 og 57 tilhører og vedligeholdes dog af Silkeborg Motorbåd Klub og er ikke omfattet af brosambejdsaftalen.

Der skal altid søges om tilladelse til at sejle med motordrevet fartøj på Gudenåsystemet, og fartøjet skal være forsynet med et registreringsnummer. Fartøjer som udelukkende sejler nedstrøms Randers Bro er ikke omfattet af reglerne om registrering.

På strækningen mellem Tørring og Klostermølle skal hjemmehørende kanoer og kajaker registreres af Horsens og Hedensted Kommuner. Her er sejlads i motorbåde som udgangspunkt forbudt. Motorbådsejlads er også forbudt på strækningen fra Silkeborg Langsøs østre ende til Tangeværket – bortset fra lodsejere og medlemmer af Ans Sejlklub.

Lokale beboere

I søsystemet findes mange andre broer. De er i reglen privatejede eller er ejet af kommunerne eller statsskoven. De må kun benyttes efter særlig aftale eller efter eventuel skiltning.

Især i søerne mellem Ry og Silkeborg er der en del private småhavne og en lang række private bådpladser ud for egen grund.

Hjejlen

Solbådssejlads i Søhøjlandet

Gæster på åen og søerne

Turistsejladsen

Hjejeleselskabet er største udbyder af turistsejlads på søerne mellem Ry og Silkeborg. Hjejeleselskabet består i dag af 9 turbåde, heraf flagskibet Hjejlen, som startede det hele i 1861. I 2013 har Hjejeleselskabet sejlet med 90.000 gæster. Bådene er:

- Hjejlen
- Hejren
- Mågen
- Rylen
- Ternen
- Tranen
- Falken
- Viking (udgangspunkt i Ry)
- Turisten (udgangspunkt i Ry)

På Skanderborg Sø varetages turistsejladsen af skibet Dagmar.

Derudover sejler museumsskibet Gl. Turisten under Ferskvandsmuseet formidlingssejladser med udgangspunkt i Ry. AQUA Sø- og

Naturcenter sejler formidlingssejlads i en historisk kog og Randers Naturcenter sejler ligeledes formidlingssejlads i en historisk kog og i bådene Isfluglen og Guldsmiden, der er designet, så de er velegnede til sejlads med kørestolsbrugere.

VisitSkanderborg og Midtjysk Turisme har sammen med firmaet Solbaaden.dk som et turismeudviklingsprojekt introduceret sejlads i solcelledrevne elbåde på søerne mellem Ry og Silkeborg. Der er nu to udlejningssolbåde hjemmehørende i Ry, som kan bookes hos VisitSkanderborg, og der er i forbindelse med etablering af det grønne GudenaaPartnerskab om Himmelbjerggruten indsat en solcelledrevet elfærge, Søhøjlandet, mellem Skyttehusets Camping og Ålekroen.

Også private udbydere af sejladsoplevelser har udgangspunkt ved Gudenåen og søerne. F.eks. kan nævnes det private firma Handikano, som tilbyder mennesker med et handicap, mulighed for at føle glæden ved at tage på friluftstur.

Udlejning af kanoer og kajaker

Kanosejlads er meget populært på Gudenåen, og det er muligt at sejle fra Tørring til udløbet i Randers. Kanosejlads foregår både med private kanoer og med udlejningskanoer. For at udleje kanoer og

andre fartøjer i Gudenåsystemet skal udlejereren have koncession til udlejningen. De fleste koncessioner er tildelt kanoer, men der er også tildelt koncessioner til robåde, kajaker og motorbåde.

Tildelte koncessioner 2013 – 2016

(revideret 06-08-2013)

Navn	Sejlområde	Kano	Robåd	Kajak	Solbåd	Jolle-motor	Start*
Hedensted kommune							
Tørring Kanofart	Tørring-Randers	145					1.740
	Mossø – Randers	20					
Horsens Kommune							
GudenåCamping Brædstrup	Bredstenbro- Voervadsbro	20					325
Vestbirk Camping	Time	7	3				-
Skanderborg Kommune							
Ry Kanofart	Tørring - Randers	17					204
	Mossø - Randers	108					-
Handikano	Mossø - Randers	10					-
Danhostel Skanderborg	Mossø - Randers	30					
	Time					4	-
Holmens Camping	Time	15	4				-
Birkhede Camping	Time	10	4				-
Solbaaden	Time				2		-
FDF Sletten	Time	27		8			
Silkeborg Kommune							
Silkeborg Kanocenter	Tørring - Randers	75					900
	Mossø - Randers	207					-
	Time					7	
Kanoudlejning på hele Gudenåen	Tørring - Randers	3					36
	Mossø - Randers	120					
Silkeborg Kajak- og Cykeludlejning	Mossø - Randers			24			-
	Time					3	-
Terrassen Camping	Time	7					-
Skyttehusets Camping	Time	14				4	-
Gudenåens Camping Silkeborg	Time	6					-
Silkeborg Sø Camping	Time	8					-
LakeFishing	Time					10	-
Favrskov Kommune							
Bamsebo Camping	Mossø - Randers	75					-
Viborg Kommune							
Bjerringbro Kanoudlejning	Mossø - Randers	84					-

* Antal starttilladelser på strækningen Tørring - Klostermølle.

Starttilladelser: På strækningen fra Tørring-Klostermølle er der lagt loft over antallet af sejlads. Udlejerne har fået tildelt 3205 starttilladelser. Derudover tildes maks. 50 gæstegangstegn om ugen til gæstefartøjer. Et gæstegangstegn gælder i 3 dage.

Timesejlads: På strækningen Tørring-Tangeværket defineres timesejlads, som sejlads med start og stop samme sted, samme dag. På søerne Vestbirsøerne, Skanderborg Sø, Mossø, Gudensø,

Knudsø, Vessø, Ravnsø, Birksø, Julsø, Borre Sø, Brassø og Silkeborg Langsø er det dog tilladt at starte og stoppe forskellige steder inden for samme kommune, samme dag. På strækningen Tangeværket – Randers defineres timesejlads som sejlads med start og stop i samme kommune, samme dag.

Langturssejlads er udlejningssejlads der ikke falder ind under definitionen for timesejlads.

Faciliteter – Vandvejen

Teltpladser, campingpladser m.v.

For gæster på Gudenåsystemet i kano og kajak er der indrettet en række teltpladser, som kan benyttes fra vandsiden. Det er følgende:

- Tørring Teltplads
- Aale Teltplads
- Aastedbro Teltplads
- Voervadsbro Teltplads
- Klostermølle Teltplads
- Gl. Rye Teltplads
- Skimminghøj Teltplads
- Alling Vest Teltplads
- De Små Fisk Teltplads
- Sminge Teltplads
- Ans Søbred
- Bjerringbro Teltplads
- Kjællinghøl Teltplads
- Johannesberg Teltplads

Ånære Campingpladser anvendes også af kano- og kajak-folket – f.eks.:

- Gudenåcamping Brædstrup
- Vestbirk Camping
- Skanderborg Sø Camping

- Holmens Camping
- Birkhede Camping
- Terrassen Camping
- Skyttehusets Camping
- Gudenåens Camping Silkeborg
- Silkeborg Sø-camping
- Truust Camping
- Bamsebo Camping
- Langå Camping
- Randers City Camp

Vandrehjem, der kan benyttes af de sejlen-
de er:

- Danhostel Skanderborg (Skanderborg Sø)
- Danhostel Silkeborg
- Danhostel Randers

Der er idag kun få muligheder for at overnatte i shelter som kano- og kajakbruger. Det er ved:

- Tåning Å (Skanderborg Sø)
- De Små Fisk
- Fladbro Skov
- Johannesberg (shelter etableres i 2014)

Dertil kommer, at der er etableret en række muligheder for at gå i land på dagrastepladser (med toilet) og landgangssteder (uden toilet):

Dagrastepladser (med toilet):

- Bredvad Mølle
- Vestbirk Vandkraftværk
- Hylke Strand (Skanderborg Sø)
- Vestermølle (Skanderborg Sø)
- Skanderborg Kulturhus (Skanderborg Sø)
- Vædebro
- Mossø Brå
- Hem Odde
- Emborg Bro
- Sdr. Ege (Knudsø)
- Knudhule (Knudsø)
- Ry Havn
- Laven Søplads
- Hotel Julsø/Himmelbjerget
- Slænsø
- Sejs Ladeplads
- Indelukket
- Broen ud for Jyske Bank (Silkeborg Langsø Vest)
- Resenbro/Gødvad Mælkevej
- Sminge Sø
- Tvilum Bro
- Kongensbro
- Ormstrup Skov
- Sahl Rasteplads
- Tange Søbad
- Tangeværket/Energimuseet
- Busbjerg
- Dannebrogsplassen
- Langå Marina
- Stevnstrup
- Fladbro/Skovhuset

Landgangssteder:

- Verdens Ende i Uldum Kær
- Vilholt
- Vrold Østergaard (Skanderborg Sø)
- Dalgaard
- Anna Klindt Sørensens Have
- Avnsø
- Ludvigslust
- Silkeborg Havn
- Arboretet Silkeborg
- (Slotsholmen)
- Silkeborg Langsø Øst (afventer motorvejens færdiggørelse)

- Andetorvet
- Sol og Vandtrappen
- Amtmands Hoppes Bro
- Kano- Kajakklubben Gudenaa
- Tørvebyggen

Enkelte steder er der etableret overdækkede borde/bænkesæt eller madpakkehuse nemlig ved Klostermølle, Emborg Bro, Vædebro og på Himmelbjerget, men da disse madpakkehuse ikke udelukkende er tiltænkt de sejlen-
de, så er de ikke alle placeret med henblik på adgang fra vandsiden.

Liste over forslag/idéer fra partnerne – Vandvejen

I skemaet neden følger en strækningsopgørelse vedr. Vandvejen. Der er udført en opmåling af ruten begyndende i station 0 ved Gudenåens kilder og sluttende i station 154.584 ved Randes Bro.

Af opgørelsen fremgår delstrækningers længde og beskaffenhed samt et samlet økonomisk overslag inkl. afmærkning, foreslåede faciliteter og formidling.

Gudenåen er Danmarks længste å – fra kilden ved Det Store Vandskel nær Tinnest Krat på den Jyske Højderyg og til udløbet ved Randers Bro i Randers Fjord er den 152,8 km lang ifølge digital opmåling af vandløbsmidter og lineære/midtstrøms forløb gennem søerne og inklusive nye slyngninger jf. naturgenopretningsprojekter m.v.

Når stationeringen i ovennævnte oversigt angiver åens samlede længde til 154,6 km,

så skyldes det primært, at der ikke er tale om det samme midtstrøms forløb gennem søerne, men en tilnærmelse til nogle af de landbase-rede anlæg, man typisk vil komme forbi og derfor et længere forløb gennem søerne end midtstrøms.

I begge nævnte opmålinger er det forudsat, at det er Gudenåens historiske hovedløb, der er opmålt – d.v.s. gennem "Dødeåerne". Gudenåen er omlagt ved Vestbirk Vandkraftværk og ved Klostermølle gennem menneskeskabte kanaler, og ved Rye Mølle vil den roende eller sejlene typisk anvende kanopassagen. Disse menneskeskabte anlæg forkorter sejlturen ad Gudenåen med samlet ca. 1 km i forhold til opmålingerne af hovedløbet.

Det foreslås, at Gudenåens samlede længde angives til ca. 153 km.

Sejlsoplevelser på Gudenåen - vandvejen Idé-katalog, version 21. oktober 2013

Station	Afstand	Lokalitet	Projektforslag	Forslagstiller	Overslag
0			Gudenåens kilder		
	9.214				
9.214	68		Startsted for kanosejladesen, begyndelse		
9.282	5.684		Tørring startsted, nyt isætningssted	Tørring Teltplads	200.000
14.966	2.585		Startsted for kanosejladesen, slutning		
17.551	2.494		Landgangssted, Verdens Ende		
20.045	44		Bro 14, Nordkær Bro, stibro	Gl. Rye Kajakklub	35.000
20.089	3.455		Landgangssted ved Nordkær Bro		
23.544	31		Aale Teltplads, begyndelse		
23.575	6.548		Aale Teltplads, madpakkehus	Kanoudlejerne	90.000
30.123	149		Aale Teltplads, slutning		
30.272	3.861		Aastedbro Teltplads, begyndelse		
34.133	1.464		Kulturhistorisk infotavle m. QR-kode ved Aastedbro Teltplads	Horsens Kommune	16.000
35.597	113		Shelters ved Aastedbro Teltplads	Kanoudlejerne	100.000
35.710	202		Madpakkehus ved Aastedbro Teltplads	Kanoudlejerne	90.000
35.912			Bordebænkesæt ved Aastedbro Teltplads	Kanoudlejerne/Gl. Rye Kajakklub	10.000
			Aastedbro Teltplads, slutning		
			Gudenå Camping Brædstrup, begyndelse		
			Kulturhistorisk infotavle m. QR-kode ved Gudenå Camping Brædstrup	Horsens Kommune	16.000
			Gudenå Camping Brædstrup, slutning		
			Bredvad Mølle, isbarriere?		
			Vestbirk Camping, begyndelse		
			Kulturhistorisk infotavle m. QR-kode ved Vestbirk Camping	Horsens Kommune	16.000
			Vestbirk Camping, slutning		
			Vestbirk Kanal, begyndelse		

Omløb ved Vestbirk Vandkraftværk

0	293		Vestbirk Kanal, begyndelse		
293	824		Vestbirk Kanal, slutning		
1.117	91		Isbarriere		
1.208	533		Vestbirk Vandkraftværkskanal, begyndelse		
1.741	50		Kanooverbæring Vestbirk Vandkraftværk, begyndelse		
1.791	34		Vestbirk Vandkraftværkskanal, slutning, kraftværks begyndelse		
1.825			Vestbirk Vandkraftværks slutning		

Station	Afstand	Lokalitet	Projektforslag	Forslagstiller	Overslag
35.912	3		Vestbirk Kanal, begyndelse		
35.915	2.320		Dæmning		
38.235	25		Vestbirk Vandkraftværks slutning		
38.260	5		Vestbirk Vandkraftværks isætningssted, begyndelse		
38.265	6.055		Bålplads ved Vestbirk Vandkraftværk	Gl. Rye Kajakklub	5.000
44.320	86		Vestbirk Vandkraftværks isætningssted, slutning		
44.406	1.933		Voervadsbro Teltplads, begyndelse		
46.339	15		Kulturhistorisk infotavle m. QR-kode ved Voervadsbro	Horsens Kommune	16.000
46.354	3.025		Shelters ved Voervadsbro Teltplads	Kanoudlejerne	100.000
49.379			Madpakkehus ved Voervadsbro Teltplads	Kanoudlejerne	90.000
			Bordebænkesæt ved Voervadsbro Teltplads	Kanoudlejerne	10.000
			Voervadsbro Teltplads, afslutning		
			Vilholt Landgangsted, begyndelse		
			Kulturhistorisk infotavle m. QR-kode ved Vilholt	Horsens Kommune	16.000
			Vilholt Landgangsted, afslutning		
			Dødeås afløb		

Omløb gennem den Tvungne Å

0	10		Dødeås afløb		
10	58		Riværkets fløjmur, begyndelse		
68	1.087		Riværkets fløjmur, slutning		
1.155	257		Ophalingsplads Klostermølle (den Røde Spand)		
1.412	18		Overbæring v. Klostermølle Teltplads, begyndelse		
1.430	62		Klostermølle, begyndelse		
1.492	328		Overbæring v. Klostermølle Teltplads, slutning		
1.820	393		Den Tvungne Å's udløb i Mossø		
2.213			Døde Å's udløb i Mossø		
49.379	2.637		Dødeås afløb		
52.016			Døde Å's udløb i Mossø		

Mossø			Etablering af isætningssted ved Klostermølle	Havkajaksamrådet og Kanosamrådet	100.000
			Fuldbrø Mølle, nyt overbæringssted	Skanderborg Kommune, Friluftsrådet, DN	250.000
			Mossø midt/syd, nyt landgangssted - ikke geografisk placeret	Gl. Rye Kajakklub	50.000
			Mossø midt/nord, nyt landgangssted - ikke geografisk placeret	Gl. Rye Kajakklub	50.000
			Munkekanalen mellem Mossø og Gudensø, skabelse af sejlsadsmulighed	Gl. Rye Kajakklub	250.000

52.016	1.224		Døde Å's udløb i Mossø		
53.240	5		Vandingsstedet ved Ny Vissingkloster, begyndelse		
53.245	369		Sandbund til undervisning nær Emborg Bro	Gl. Rye Kajakklub	10.000
53.614	246		Vandingsstedet ved Ny Vissingkloster, afslutning		
53.860	1.018		Vosgaarde-anlægget, historisk opstemningsanlæg		
54.878	26		Salten Å's udløb i Gudenåen, indsejling til Gl. Rye Teltplads		
54.904	2.977		Rastepladsen Emborg Bro, begyndelse		
57.881	5		Rastepladsen Emborg Bro, afslutning		
57.886	2.586		Dalgaard, landgangssted, begyndelse		
60.472	200		Dalgaard, landgangssted, afslutning		
60.672	26		Holmens Camping, begyndelse		
60.698	1.668		Holmens Camping, afslutning		
62.366	5		Faldgaarde, historisk opstemningsanlæg		
62.371			Anna Klindt Sørensens Have, landgangssted, begyndelse		
			Anna Klindt Sørensens Have, landgangssted, afslutning		

Kanopassagen ved Rye Mølle

0	121		Anna Klindt Sørensens Have, landgangssted, afslutning		
121	47		Toilet, "Spejderhytten" (Rye Nørskov)		
168	180		Kanopassage ved Rye Mølle, begyndelse	Skanderborg Kommune	10.000
348	25		Kanopassagen under Rodelundvej, forbedring med manuel trækmulighed		
373	93		Rampeanlæg, begyndelse	Friluftsrådet Søhøjlandet	100.000
466	191		Kanopassagen ved Rye Mølle, ombygning af rampesystemet		
657			Rampeanlæg, afslutning		
			Kanopassage ved Rye Mølle, afslutning		
			Kanopassagen ved Rye Mølle, bedre skiltning	Skanderborg Kommune	10.000
			Sejlsadsrende ved Kaninøen		

Station	Afstand	Lokalitet	Projektforslag	Forslagstiller	Overslag
62.371			Anna Klindt Sørensen's Have, landgangssted, afslutning		
	163				
62.534			Støjtet å-løb, begyndelse		
	65				
62.599			Støjtet å-løb, afslutning, havnebassin for turistbåde		
	378				
62.977			Skimminghøj Teltplads, begyndelse		
	3		Skimminghøj Teltplads, ny toiletbygning	Grønt partnerskab v. VisitSkanderborg	650.000
			Skimminghøj Teltplads, madpakkehus	Kanoudlejerne	90.000
			Skimminghøj Teltplads, borde/bænkesæt	Kanoudlejerne	10.000
62.980			Skimminghøj Teltplads, afslutning		
	120				
63.100			Sejlsdrenge ved Kaninøen		
	2.847				
65.947			Alling Vest Teltplads, begyndelse		
	37				
65.984			Alling Vest Teltplads, afslutning		
	2.362				
68.346			Laven Søplads, rasteplads, begyndelse		
	95		Laven Søplads, infotavler	Silkeborg Kommune	16.000
68.441			Laven Søplads, rasteplads, afslutning		
	2.592				
71.033			Hotel Julsø, rasteplads, begyndelse		
	10				
71.043			Hotel Julsø, rasteplads, afslutning		
	3.404				
74.447			Ludvigslyst, landgangssted, begyndelse		
	5		Ludvigslyst, infotavler	Silkeborg Kommune	16.000
			Ludvigslyst, borde/bænkesæt	Silkeborg Kommune	10.000
			Ludvigslyst, toilet	Silkeborg Kommune	150.000
			Ludvigslyst, bagageboks	Silkeborg Kommune	20.000
74.452			Ludvigslyst, landgangssted, afslutning		
	521				
74.973			Skyttehusets Camping, begyndelse		
	39				
75.012			Solfærgen Søjlandet		
	104				
75.116			Skyttehusets Camping, afslutning		
	2.834				
77.950			Sejs Ladeplads, landgangssted, begyndelse		
	31		Sejs Ladeplads, infotavler	Silkeborg Kommune	16.000
			Sejs Ladeplads, borde/bænkesæt	Silkeborg Kommune	10.000
			Sejs Ladeplads, bagageboks	Silkeborg Kommune	20.000
77.981			Sejs Ladeplads, landgangssted, afslutning		
	1.254				
79.235			De Små Fisk Teltplads, begyndelse		
			De Små Fisk, infotavler	Silkeborg Kommune	16.000
			De Små Fisk, borde/bænkesæt	Silkeborg Kommune	10.000
	297		De Små Fisk, landgangsbro	Silkeborg Kommune	100.000
			De Små Fisk, toilet	Silkeborg Kommune	150.000
			De Små Fisk, bagageboks	Silkeborg Kommune	20.000
79.532			De Små Fisk Teltplads, afslutning		
	475				
80.007			Indsejling til Avnsø, begyndelse		
	10		Avnsø, infotavler	Silkeborg Kommune	16.000
			Avnsø, landgangsbro	Silkeborg Kommune	100.000
80.017			Indsejling til Avnsø, afslutning		
	467				
80.484			Forbindelse til Arboretets landgangssted		
<hr/>					
Vejlsø-Almind-Ørnsø			Kajakruten "Silkeborg Rundt" inkl. passage Vejlsø-Almind-Ørnsø	Silkeborg Kommune	150.000
<hr/>					
80.484			Forbindelse til Arboretets landgangssted		
	878				
81.362			Gudenåens Camping, Silkeborg, begyndelse		
	116				
81.478			Gudenåens Camping, Silkeborg, afslutning, isætningssted		
	379				
81.857			Indelukket, isætningssted, begyndelse		
	5		Indelukket, infotavler	Silkeborg Kommune	32.000
			Indelukket, landgangsbro	Silkeborg Kommune	100.000
81.862			Indelukket, isætningssted, afslutning		
	1.308				
83.170			Havnen i Silkeborg, landgangssted, begyndelse		
			Havnen i Silkeborg, infotavler	Silkeborg Kommune	32.000
	21		Havnen i Silkeborg, borde/bænkesæt	Silkeborg Kommune	20.000
			Havnen i Silkeborg, bagageboks	Silkeborg Kommune	20.000
83.191			Havnen i Silkeborg, landgangssted, afslutning		
	41				
83.232			Sluse og sejkanal, begyndelse		
	97		Østergade, passage for kajaker (evt. lysregulering)	Dansk Kano- og Kajakforbund	50.000
83.329			Sluse og sejkanal, afslutning		
	378				
83.707			Slotsholmen, potentielt landgangssted, begyndelse		
	12		Silkeborg Slot, landgangssted med bro	Silkeborg Kommune	100.000
83.719			Slotsholmen, potentielt landgangssted, afslutning		
	56				
83.775			Potentiel indsejling under Langebro, begyndelse		
	13		Langebro i Silkeborg, passage for kanoer og kajaker under Langebro	Dansk Kano- og Kajakforbund	200.000
83.788			Potentiel indsejling under Langebro, afslutning		
	1.341				
85.129			Silkeborg Sø-Camping, begyndelse		
	67				
85.196			Silkeborg Sø-Camping, afslutning		
	230				
85.426			Landgangssted, begyndelse		
	5				
85.431			Landgangssted, afslutning		

Station	Afstand	Lokalitet	Projektforslag	Forslagstiller	Overslag
85.431			Landgangssted, afslutning		
	1.248				
86.679			Potentiel, isætningssted, begyndelse		
	10		Silkeborg Langsø Øst, landgangssted (afventer motorvejsprojekt)	Silkeborg Kommune	100.000
86.689			Potentiel, isætningssted, afslutning		
	2.061				
88.750			Resenbro rasteplads (Gødvad Mælkevej), begyndelse		
			Resenbro rasteplads (Gødvad Mælkevej), madpakkehus	Kanoudlejerne	90.000
	58		Resenbro rasteplads (Gødvad Mælkevej), borde/bænkesæt	Silkeborg Kommune	10.000
			Resenbro rasteplads (Gødvad Mælkevej), toilet	Silkeborg Kommune	150.000
88.808			Resenbro rasteplads (Gødvad Mælkevej), afslutning		
	5.596				
94.404			Sminge Sø rasteplads, begyndelse		
			Sminge Sø, infotavler	Silkeborg Kommune	16.000
	10		Sminge Sø, madpakkehus	Silkeborg Kommune	90.000
			Sminge Sø, borde/bænkesæt	Silkeborg Kommune	10.000
94.414			Sminge Sø rasteplads, afslutning		
	109				
94.523			Sminge Sø Teltplads, begyndelse		
			Sminge Teltplads, infotavler	Silkeborg Kommune	16.000
			Sminge Teltplads, borde/bænkesæt	Silkeborg Kommune	10.000
	11		Sminge Teltplads, madpakkehus	Silkeborg Kommune	90.000
			Sminge Teltplads, toilet	Silkeborg Kommune	150.000
			Gjern Bakker, borde/bænkesæt	Silkeborg Kommune	10.000
			Gjern Bakker, toilet	Silkeborg Kommune	150.000
94.534			Sminge Sø Teltplads, afslutning		
	2.806				
97.340			Tvilum Bro, rasteplads, begyndelse		
	10		Tvilum Bro, rasteplads sløjfes	Silkeborg Kommune	25.000
97.350			Tvilum Bro, rasteplads, afslutning		
	284				
97.634			Tvilum Kirke, potentiel ny rasteplads, begyndelse		
			Tvilum Kirke, infotavler	Silkeborg Kommune	16.000
	80		Tvilum Kirke, landgangsbro	Silkeborg Kommune	100.000
			Tvilum Kirke, toilet	Silkeborg Kommune	150.000
97.714			Tvilum Kirke, potentiel ny rasteplads, afslutning		
	4.740				
102.454			Truust Camping, begyndelse		
	25				
102.479			Truust Camping, afslutning		
	2.347				
104.826			Kongensbro isætningssted og rasteplads, begyndelse		
			Kongensbro, infotavler	Silkeborg Kommune	16.000
			Kongensbro, borde/bænkesæt	Silkeborg Kommune	10.000
	46		Kongensbro, madpakkehus	Silkeborg Kommune/Kanoudlejerne	90.000
			Kongensbro, toilet	Silkeborg Kommune	150.000
			Kongensbro, bagageboks	Silkeborg Kommune	20.000
104.872			Kongensbro isætningssted og rasteplads, begyndelse		
	4.672				
109.544			Ormstrup Skov, rasteplads, begyndelse		
	14		Ormstrup Skov rasteplads, infotavler	Viborg Kommune	16.000
			Ormstrup Skov rasteplads, ny landgangsbro	Viborg Kommune	100.000
109.558			Ormstrup Skov, rasteplads, afslutning		
	2.419				
111.977			Sahl Rasteplads, begyndelse		
	25				
112.002			Sahl Rasteplads, afslutning		
	621				
112.623			Ans Søbred Teltplads, begyndelse		
			Ans Søbred, infotavler	Silkeborg Kommune	16.000
	21		Ans Søbred, borde/bænkesæt	Silkeborg Kommune	10.000
			Ans Søbred, madpakkehus	Silkeborg Kommune	90.000
			Ans Søbred, bagageboks	Silkeborg Kommune	20.000
112.644			Ans Søbred Teltplads, afslutning		
	4.862				
117.506			Tangeværket, overbæring, begyndelse		
	115				
117.621			Tangeværkets slutning		
	154				
117.775			Tangeværkets, rasteplads, begyndelse		
	6		Tangeværket, madpakkehus	Kanoudlejerne	90.000
117.781			Tangeværkets, rasteplads, afslutning		
	4.131				
121.912			Bjerringbro Teltplads, begyndelse		
	33				
121.945			Bjerringbro Teltplads, afslutning		
	69				
122.014			Vandtrappen, begyndelse		
	7				
122.021			Vandtrappen, afslutning		
	2.671				
124.692			Kjællighøl Teltplads, begyndelse		
	18				
124.710			Kjællighøl Teltplads, afslutning		
	3.580				
128.290			Busbjerg Rasteplads, begyndelse		
	7				
128.297			Busbjerg Rasteplads, afslutning		
	1.223				
129.520			Bamsebo Camping, begyndelse		
	21				
129.541			Bamsebo Camping, afslutning		
	2.255				
131.796			Dannebrogsplassen, isætningssted og rasteplads, begyndelse		
			Dannebrogsplassen, isætningssted	Favrskov Kommune	100.000
	21		Ulstrup, undervandsobservationspost	DN Favrskov	350.000
			Ulstrup, helhedsplan	Favrskov Kommune	75.000
131.817			Dannebrogsplassen, isætningssted og rasteplads, afslutning		
	8.404				
140.221			Langå Camping, begyndelse		

Station	Afstand	Lokalitet	Projektforslag	Forslagstiller	Overslag
140.221	8	Langå Camping, begyndelse			
140.229	1	Langå Camping, afslutning			
140.230	66	Langå Marina, begyndelse			
140.296	8	Langå isætningssted og rasteplads, begyndelse			
140.304	96	Langå isætningssted og rasteplads, afslutning			
140.400	715	Langå Marina, afslutning			
141.115	18	Amtmand Hoppes Bro rasteplads, begyndelse			
141.133	2.309	Amtmand Hoppes Bro, madpakkehus Amtmand Hoppes Bro rasteplads, afslutning		Kanoudlejerne	90.000
143.442	12	Johannesberg rasteplads, begyndelse Johannesberg, primitiv landgangsbro Johannesberg, shelters Johannesberg, borde/bænkesæt		Randers Kommune Randers Kommune Randers Kommune	25.000 100.000 10.000
143.454	4.692	Johannesberg rasteplads, afslutning			
148.146	19	Stevnstrup Rasteplads, begyndelse			
148.165	1.626	Stevnstrup Rasteplads, afslutning			
149.791	3.553	Nørreå's udløb i Gudenåen, Fladbro isætningssted og rasteplads. Randers City Camp			
153.344	35	Kano- og Kajakklubben Gudenå, isætningssted og lanfgangssted, begyndelse			
153.379	873	Kano- og Kajakklubben Gudenå, isætningssted og lanfgangssted, afslutning			
154.252	30	Tørvebryggen, isætningssted og landgangssted, begyndelse			
154.282	302	Tørvebryggen, isætningssted og landgangssted, afslutning			
154.584		Bro 58, Randers Bro, Århusvej, vejbro			
Generelle betragtninger/forslag					
QR-koder om naturemner langs åen - 5-10 punkter i hver kommune via OplevGudenaa.dk			DN Favrskov/Silkeborg Kommune		336.000
Gennemgående ensartet skiltning af faciliteter og anvisninger			Fleire Kommuner/Kanoudlejerne		400.000
Prioritering af en udvikling af formidlingen (adgang, natur, kultur, indkøb m.v.)			Silkeborg Kommune		500.000
Fortøjningspullerter ved alle landgangssteder			Silkeborg Kommune		150.000
Generel udbygning af toiletter med rindende vand på telt- og rastepladser			Silkeborg Kommune		750.000
Skiltning af alle vej- og stibroer, bådebroer etc. (ca. 100 lokaliteter)			Silkeborg Kommune		450.000
Opsætning af affaldsspande			Dansk Forening for Rosport		175.000
Opsætning af bagagebokse (er delvist medtaget ovenfor)			Silkeborg Kommune		160.000
Adgang til elektricitet langs åen (udviklingsprojekt om bl.a. solceller)			Silkeborg Kommune/Ry Roklub		500.000
Samarbejde mellem roere og brosamarbejdet (redøgørelsesnotat)			Dansk Forening for Rosport		40.000
Problemer med grøde er stigende for roerne (udredningsarbejde vedr. løsningsforslag)			Dansk Forening for Rosport/Gl. Rye Kajakklub		60.000

Sammentælling, overordnet budget ekskl. moms

Anlægs- og materialeudgifter i alt, ekskl. moms	9.846.000
Teknisk rådgivning, projektering m.v. 10 % af anlægs- og materialeudgifterne	984.600
Tovholderi, tilladelser m.v. 10 % af anlægs- og materialeudgifterne	984.600
Uforudsigelige omkostninger, 10 % af øvrige omkostninger	1.181.520
Udgifter i alt ekskl. moms	12.996.720

Broen, der fra 1862 førte Gjernbanen – nu Gjernbanestien – over Gudenåen ved Langå er blot en af de mange broer, der er foreslået skiltet med navn og afstand til kilderne og Randers Bro.

Sejladsoplevelser på Gudenåen - vandvejen, broer

Idé-katalog, version 21. oktober 2013

Station	Afstand	Lokalitet
0		Gudenåens kilder
49	49	Bro 1, stibro
1.587	1.538	Bro 2, Hammervej, vejbro
2.501	914	Bro 3, kreaturbro?
3.331	830	Bro 4, Myllerupvej, vejbro
4.630	1.299	Bro 5, Hammer Møllevej, vejbro
5.603	973	Bro 6, stibro
6.266	663	Bro 7, stibro
7.690	1.424	Bro 8, Egholmvej, vejbro
8.235	545	Bro 9, Viborg Hovedvej, vejbro
9.168	933	Bro 10, stibro
9.335	167	Bro 11, Aagade, vejbro
9.919	584	Bro 12, Tørring Bro, stibro
12.379	2.460	Bro 13, Ølholm Bro, stibro
17.551	5.172	Bro 14, Nordkær Bro, stibro
19.517	1.966	Bro 15, Raskvej, vejbro
20.102	585	Bro 16, Gudenåvej, stibro (tidl. banebro)
23.527	3.425	Bro 17, Nørre Snedevej, vejbro
30.358	6.831	Bro 18, Åvej, vejbro
30.666	308	Bro 19, Horsensvej, vejbro
34.198	3.532	Bro 20, Bredvadmøllevej, vejbro
35.912	1.714	Vestbirk Kanal, begyndelse

Omløb ved Vestbirk Vandkraftværk

0		Vestbirk Kanal, begyndelse
652	652	Bro A, Bryrupbanestien, stibro (tidl. banebro)
1.201	549	Bro B, Søvejen, vejbro
1.825	624	Vestbirk Vandkraftværks slutning
35.912		Vestbirk Kanal, begyndelse
36.947	1.035	Bro 21, vejbro
37.304	357	Bro 22, Bryrupbanestien, stibro (tidl. banebro)
37.923	619	Bro 23, Vestbirkvej, vejbro
44.507	6.584	Bro 24, Holmedal, vejbro
49.187	4.680	Bro 25, Højlundvej, vejbro
49.379	192	Dødeås afløb

Omløb gennem den Tvungne Å

0		Dødeås afløb
144	144	Bro C, Adolfs Bro, stibro
837	693	Bro D, Klostermøllevej, vejbro
1.429	592	Bro E, Klostermølle, stibro
1.462	33	Bro F, Klostermølle, stibro, Klostermølle, slutning
2.213	751	Døde Å's udløb i Mossø
49.379		Dødeås afløb
50.500	1.121	Bro 26, Klostermøllevej, vejbro
51.188	688	Bro 27, Klosterkær, kreaturbro
54.931	3.743	Bro 28, Emborg Bro, vejbro

Station	Afstand	Lokalitet
54.931		Bro 28, Emborg Bro, vejbro
57.881	2.950	Dalgaard, landgangssted, begyndelse
57.886	5	Dalgaard, landgangssted, afslutning
60.472	2.586	Holmens Camping, begyndelse
60.672	200	Holmens Camping, afslutning
60.698	26	Faldgaarde, historisk opstemningsanlæg
62.366	1.668	Anna Klindt Sørensen Have, landgangssted, begyndelse
62.371	5	Anna Klindt Sørensen Have, landgangssted, afslutning

Kanopassagen ved Rye Mølle

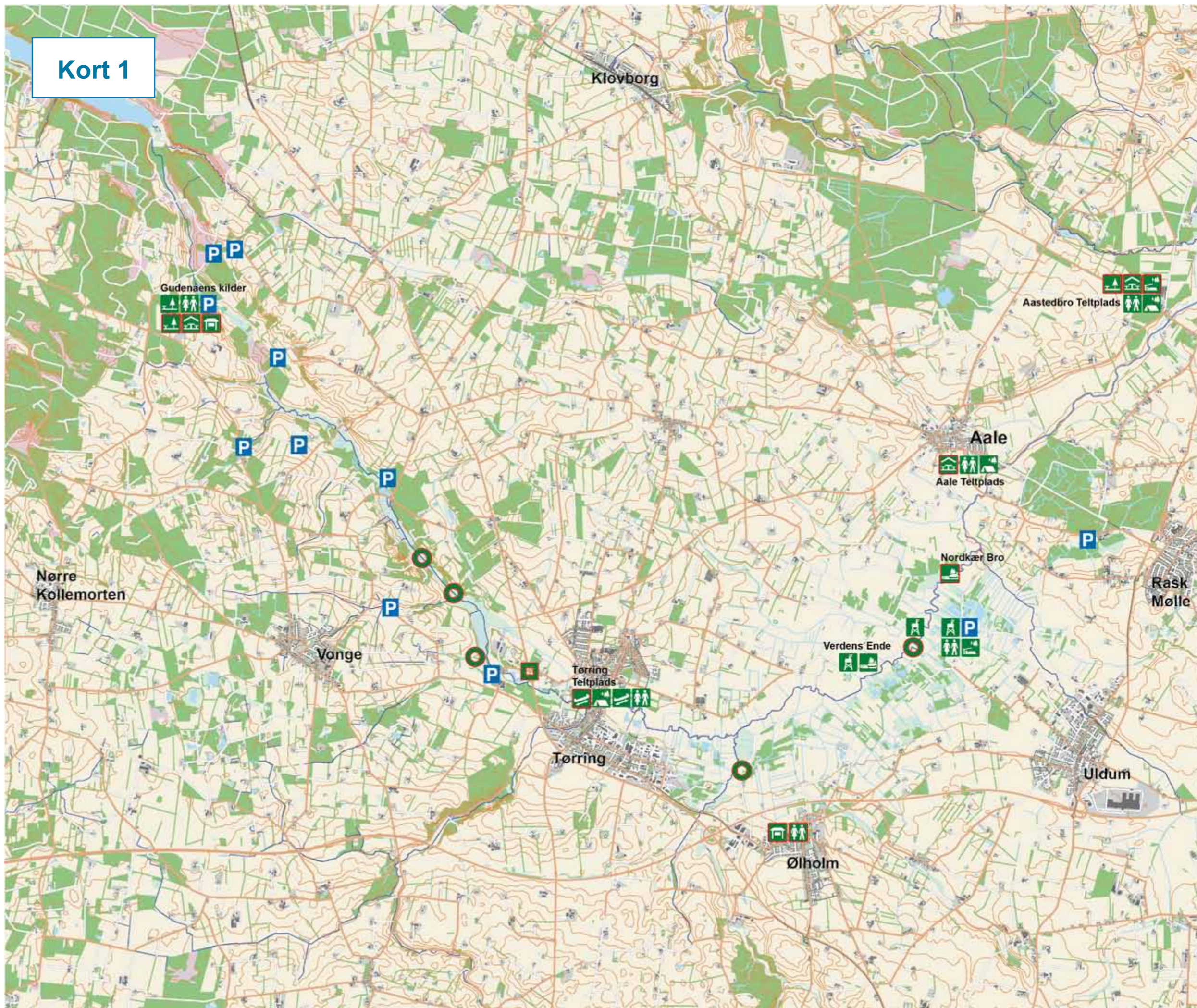
0		Anna Klindt Sørensen Have, landgangssted, afslutning
170	170	Bro G, Rodelundvej, vejbro
273	103	Bro H, Rye Mølle, privat stibro
657	384	Sejladrende ved Kaninøen
62.371		Anna Klindt Sørensen Have, landgangssted, afslutning
62.545	174	Bro 29, Rodelundvej, vejbro
82.557	20.012	Bro 30, Skanderborg-Herning jernbane, banebro
82.572	15	Bro 31, stibro (tidl. banebro)
83.244	672	Bro 32, Østergade, vejbro
83.395	151	Bro 33, Papirfabrikken, stibro
83.609	214	Bro 34, Papirfabrikken, vejbro
83.725	116	Bro 35, Slotsholmen, stibro
86.639	2.914	Bro 36, motorvejsbro
86.742	103	Bro 37, Østre Ringvej, vejbro
89.561	2.819	Bro 38, Resendalvej, vejbro
95.220	5.659	Bro 39, Svostrupvej, vejbro (Svostrup Kro)
97.336	2.116	Bro 40, Brovejen (Tvilum Bro)
104.900	7.564	Bro 41, Kongensbro, vejbro
111.858	6.958	Bro 42, Frisholtvej, vejbro
117.601	5.743	Bro 43, Bjerringbrovej, Tangeværkets opstemning, begyndelse
117.674	73	Bro 44, Tangeværket, stibro
122.031	4.357	Bro 45, Brogade, vejbro
123.412	1.381	Bro 46, Østre Omfartsvej, vejbro
124.716	1.304	Bro 47, Kjællinghølbrosen, stibro
131.680	6.964	Bro 48, Ulstrup Skovvej
136.701	5.021	Bro 49, Åbrovej, vejbro
138.865	2.164	Bro 50, jernbanebro Langå-Århus
138.992	127	Bro 51, Gjernbanestien, stibro (tidl. banebro)
141.110	2.118	Bro 52, Amtmand Hoppes Bro, stibro
141.146	36	Bro 53, Veethvej, vejbro
149.369	8.223	Bro 54, jernbanen Langå-Randers, banebro
151.533	2.164	Bro 55, Nordjyske Motorvej, motorvejsbro
154.040	2.507	Bro 56, Randers-Århus jernbane, banebro
154.244	204	Bro 57, Den Blå Bro, stibro (tidl. jernbanebro)
154.584	340	Bro 58, Randers Bro, Århusvej, vejbro

Kort 1

- Byområde
- Bebyggelse
- Sø
- Vandløb
- Skov
- Hede
- Eng/vådområde
- Jernbane
- Motorvej
- Kommende motorvej
- Landevej
- Skovvej/markvej
- Sti

- Parkering
- Turistbureau
- Station
- Seværdighed/attraktion
- Naturseværdighed
- Turistbåd
- Vandrehjem
- Campingplads
- Teltplads
- Shelter
- Toilet
- Hundeskov
- Madpakkehus
- Rasteplads
- Fugletårn
- Ro-mulighed
- Landgangssted
- Overbæring
- Isætningssted
- Ophalingsplads
- Kanosluse
- Ønske/forslag

Kort: Geodatastyrelsen

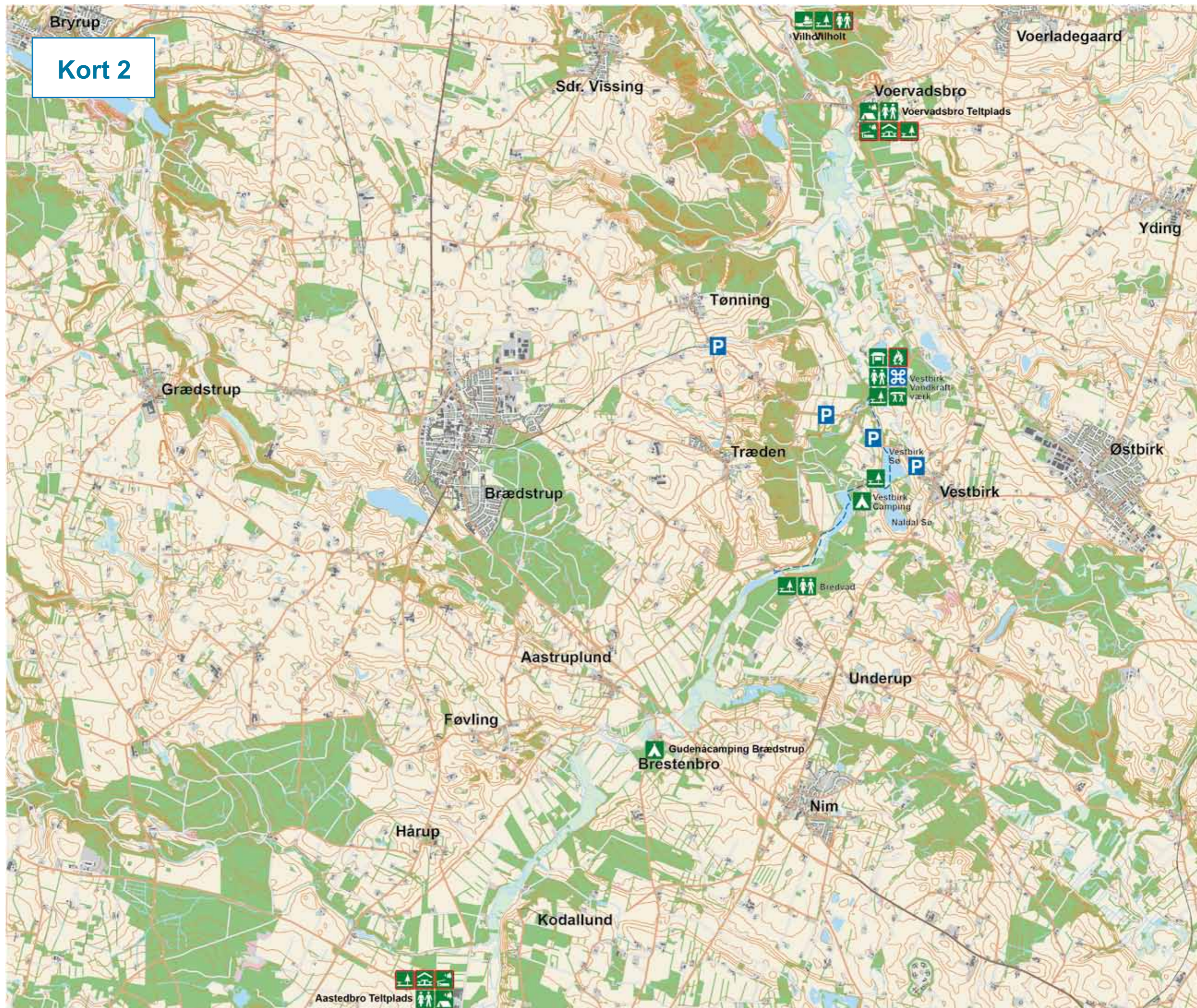
Kort 2

- Byområde
- Bebyggelse
- Sø
- Vandløb
- Skov
- Hede
- Eng/vådområde
- Jernbane
- Motorvej
- Kommende motorvej
- Landevej
- Skovvej/markvej
- Sti

- Parkering
- Turistbureau
- Station
- Seværdighed/attraktion
- Naturseværdighed
- Turistbåd
- Vandrehjem
- Campingplads
- Teltplads
- Shelter
- Toilet
- Hundeskov
- Madpakkehus
- Rasteplads
- Fugletårn
- Ro-mulighed
- Landgangssted
- Overbæring
- Isætningssted
- Ophalingsplads
- Kanosluse

 Ønske/forslag

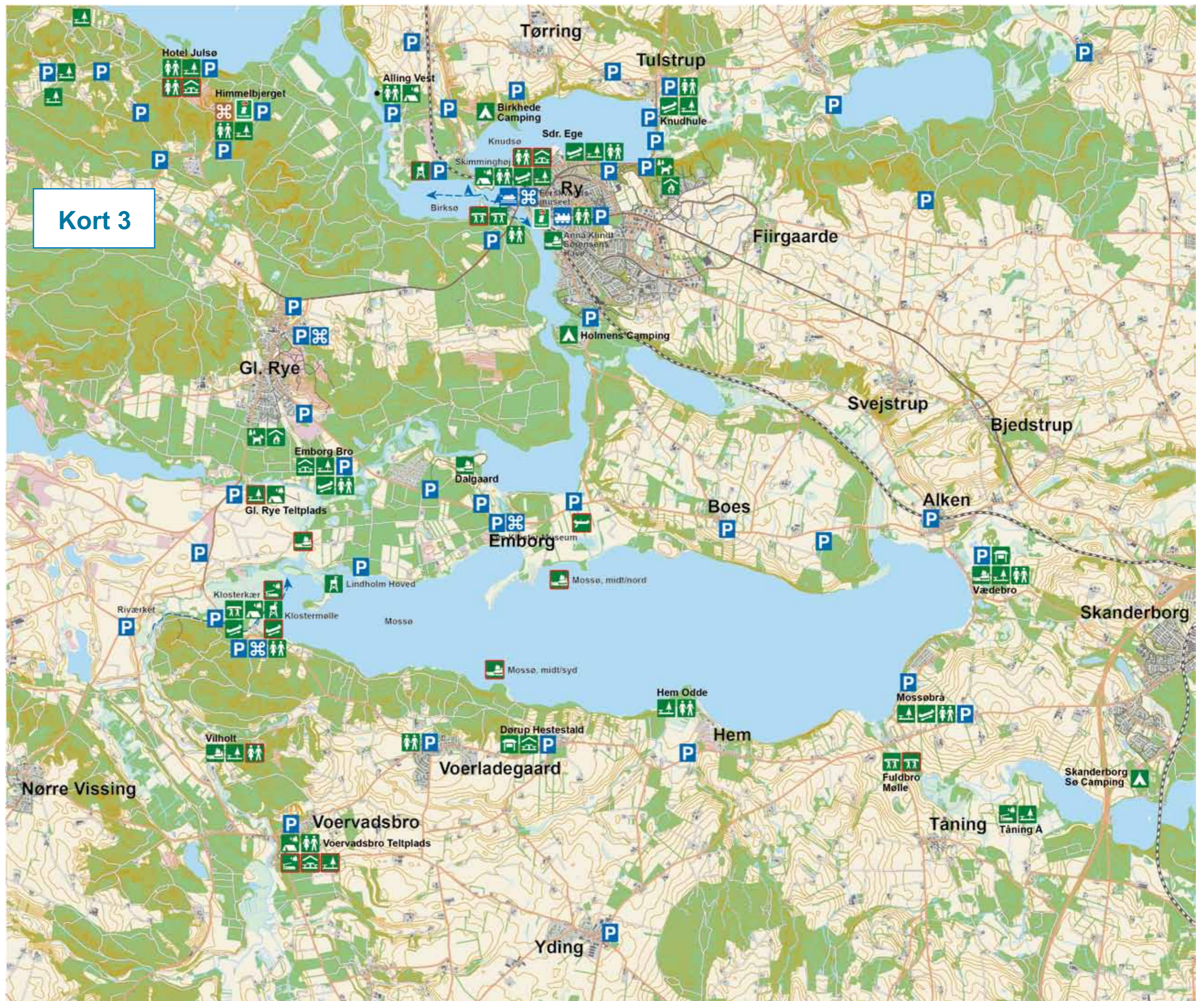
Kort: Geodatastyrelsen

- Byområde
- Bebyggelse
- Sø
- Vandløb
- Skov
- Hede
- Eng/vådområde
- Jernbane
- Motorvej
- Kommende motorvej
- Landevej
- Skovvej/markvej
- Sti

- Parkering
 - Turistbureau
 - Station
 - Seværdighed/attraktion
 - Naturseværdighed
 - Turistbåd
 - Vandrehjem
 - Campingplads
 - Teltplads
 - Shelter
 - Toilet
 - Hundeskov
 - Madpakkehus
 - Rasteplads
 - Fugletårn
 - Ro-mulighed
 - Landgangssted
 - Overbæring
 - Isætningssted
 - Ophalingsplads
 - Kanosluse
 - Ønske/forslag
- Kort: Geodatastyrelsen

Kort 3

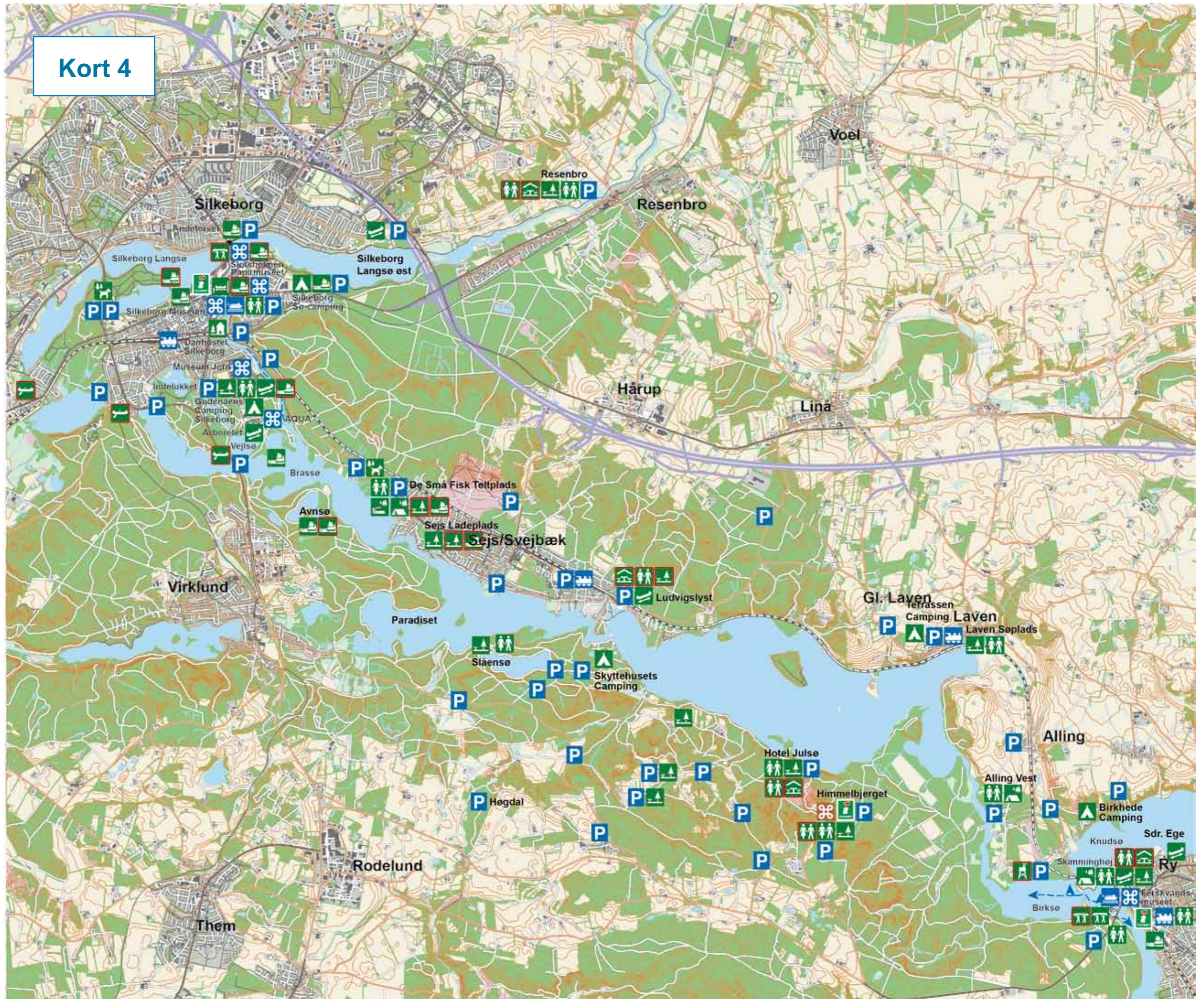

Kort 4

- Byområde
- Bebyggelse
- Sø
- Vandløb
- Skov
- Hede
- Eng/vådområde
- Jernbane
- Motorvej
- Kommende motorvej
- Landevej
- Skovvej/markvej
- Sti

- Parkering
- Turistbureau
- Station
- Seværdighed/attraktion
- Naturseværdighed
- Turistbåd
- Vandrehjem
- Campingplads
- Teltplads
- Shelter
- Toilet
- Hundeskov
- Madpakkehus
- Rasteplads
- Fugletårn
- Ro-mulighed
- Landgangssted
- Overbæring
- Isætningssted
- Ophalingsplads
- Kanosluse
- Ønske/forslag

Kort: Geodatastyrelsen

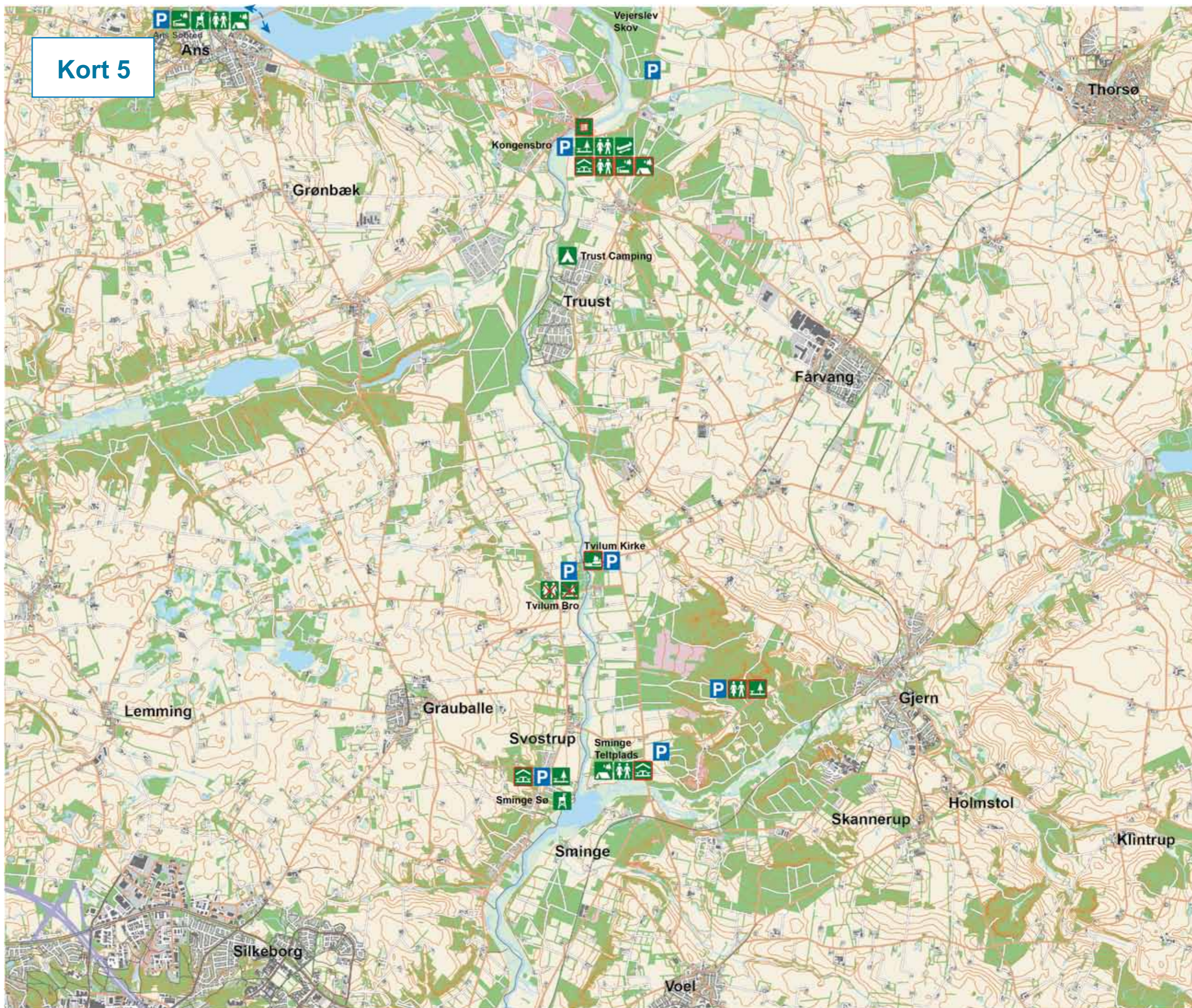

Kort 5

- Byområde
- Bebyggelse
- Sø
- Vandløb
- Skov
- Hede
- Eng/vådområde
- Jernbane
- Motorvej
- Kommende motorvej
- Landevej
- Skovvej/markvej
- Sti

- P Parkering
- T Turistbureau
- S Station
- A Seværdighed/attraktion
- N Naturseværdighed
- B Turistbåd
- V Vandrehjem
- C Campingplads
- T Teltplads
- S Shelter
- T Toilet
- H Hundeskov
- M Madpakkehus
- R Rasteplads
- F Fugletårn
- R Ro-mulighed
- L Landgangssted
- O Overbæring
- I Isætningssted
- O Ophalingsplads
- K Kanosluse
- Ønske/forslag

Kort: Geodatastyrelsen

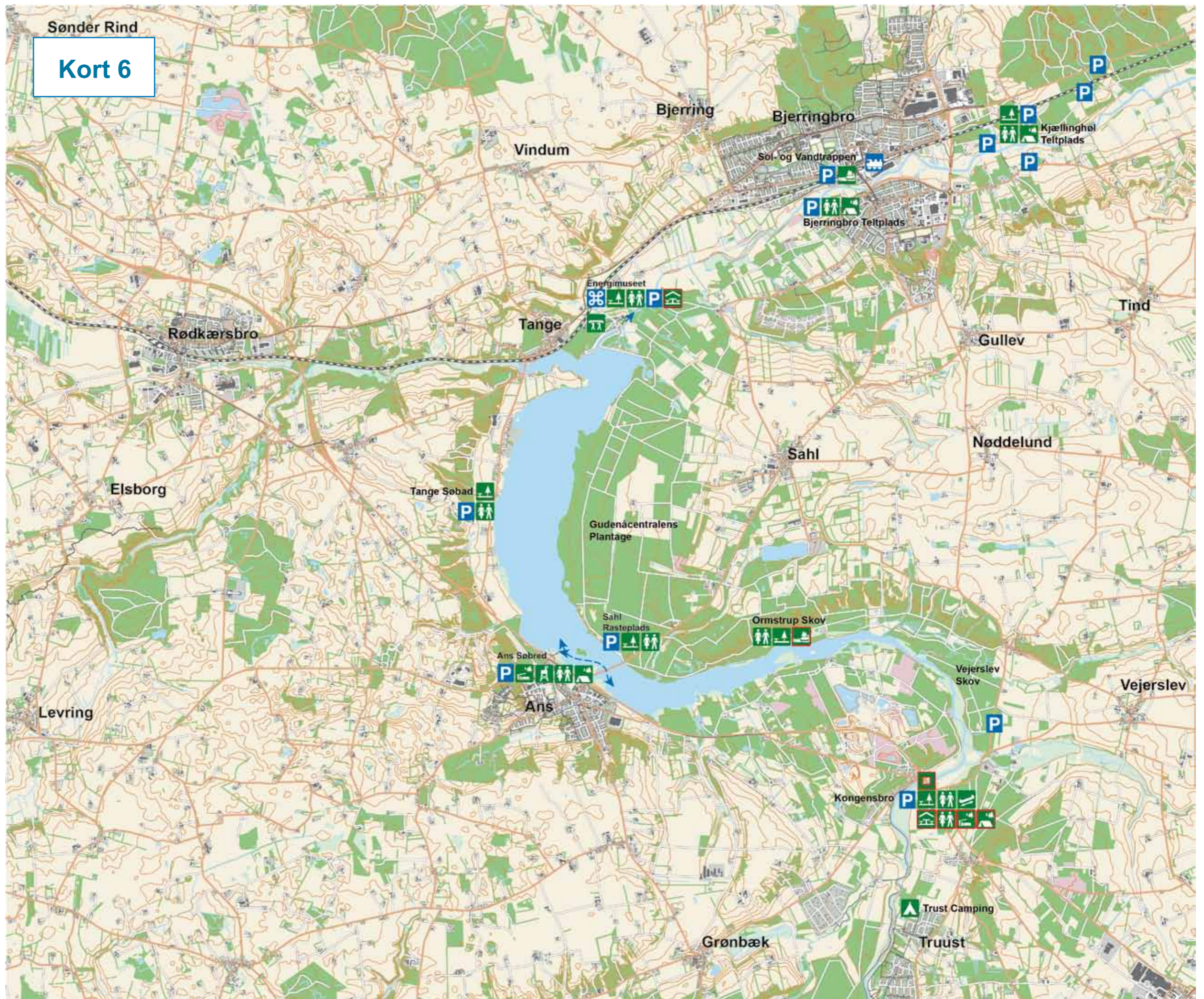

Kort 6

- Byområde
- Bebyggelse
- Sø
- Vandløb
- Skov
- Hede
- Eng/vådområde
- Jernbane
- Motorvej
- Kommende motorvej
- Landevej
- Skovvej/markvej
- Sti

- Parkering
- Turistbureau
- Station
- Seværdighed/attraktion
- Naturseværdighed
- Turistbåd
- Vandrehjem
- Campingplads
- Teltplads
- Shelter
- Toilet
- Hundeskov
- Madpakkehus
- Rasteplads
- Fugletårn
- Ro-mulighed
- Landgangssted
- Overbæring
- Isætningssted
- Ophalingsplads
- Kanosluse
- Ønske/forslag

Kort: Geodatastyrelsen

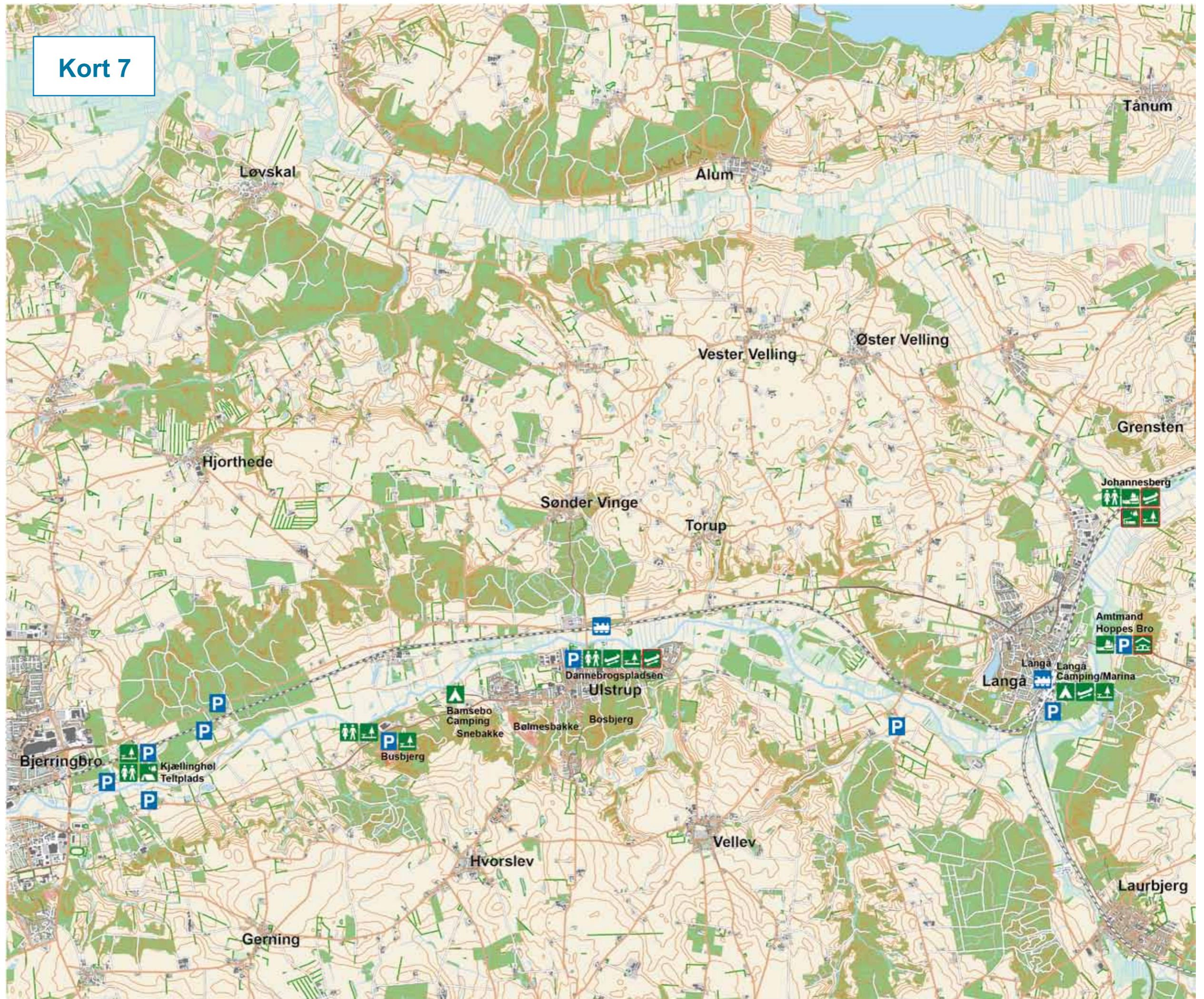

Kort 7

- Byområde
- Bebyggelse
- Sø
- Vandløb
- Skov
- Hede
- Eng/vådområde
- Jernbane
- Motorvej
- Kommende motorvej
- Landevej
- Skovvej/markvej
- Sti

- Parkering
- Turistbureau
- Station
- Seværdighed/attraktion
- Naturseværdighed
- Turistbåd
- Vandrehjem
- Campingplads
- Teltplads
- Shelter
- Toilet
- Hundeskov
- Madpakkehus
- Rasteplads
- Fugletårn
- Ro-mulighed
- Landgangssted
- Overbæring
- Isætningssted
- Ophalingsplads
- Kanosluse
- Ønske/forslag

Kort: Geodatastyrelsen

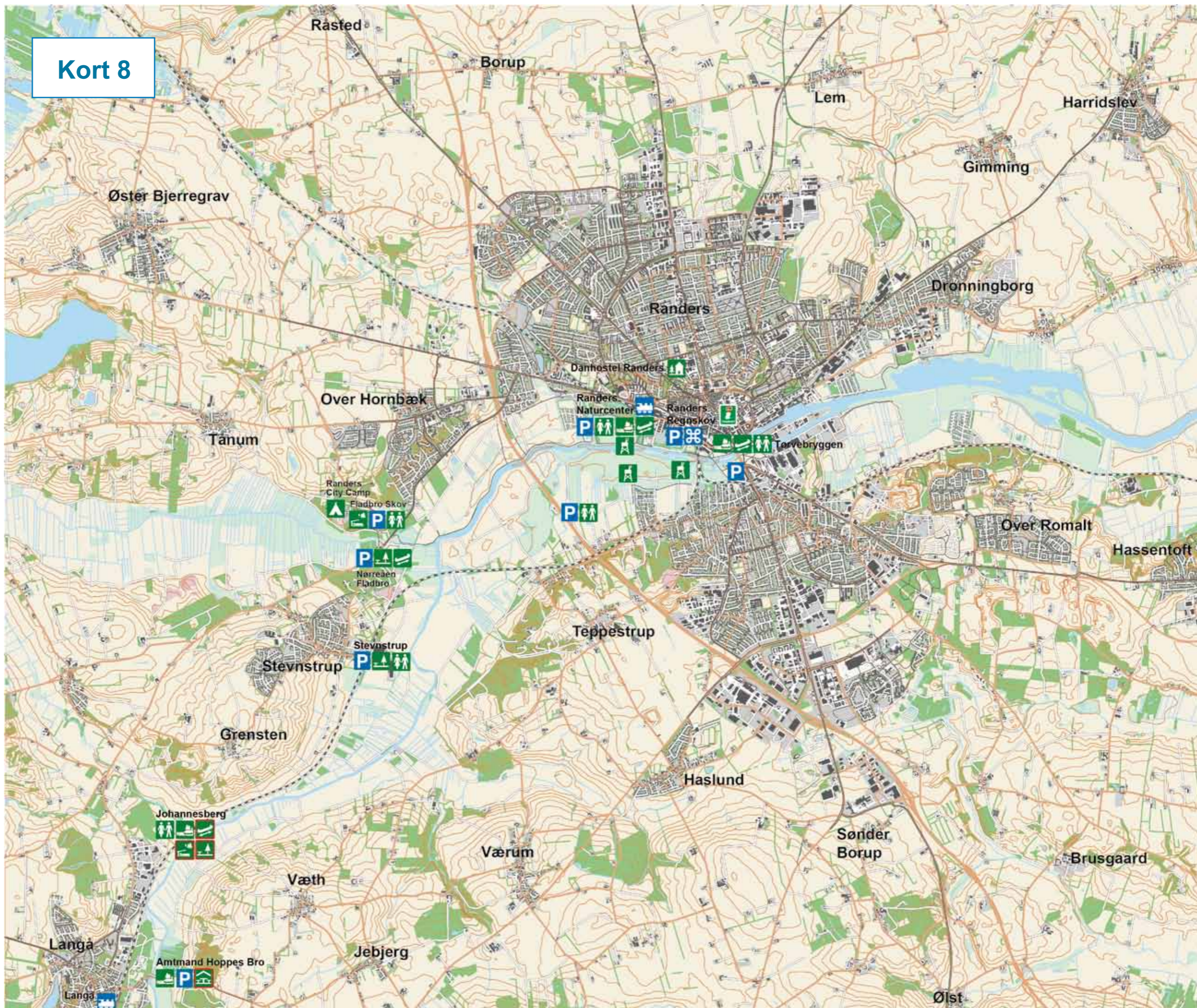

Kort 8

- Byområde
- Bebyggelse
- Sø
- Vandløb
- Skov
- Hede
- Eng/vådområde
- Jernbane
- Motorvej
- Kommende motorvej
- Landevej
- Skovvej/markvej
- Sti

- Parkering
- Turistbureau
- Station
- Seværdighed/attraktion
- Naturseværdighed
- Turistbåd
- Vandrehjem
- Campingplads
- Teltplads
- Shelter
- Toilet
- Hundeskov
- Madpakkehus
- Rasteplads
- Fugletårn
- Ro-mulighed
- Landgangssted
- Overbæring
- Isætningssted
- Ophalingsplads
- Kanosluse
- Ønske/forslag

Kort: Geodatastyrelsen

Formidling

Formidlingsniveauer

I en ny formidling af Gudenåen arbejdes med 4 fysiske formidlingsniveauer:

1. Bemandet formidlingscenter
2. Ubemandet formidlingscenter
3. Formidlingslokalitet med faciliteter
4. Formidlingspunkt

Formidlingen på tværs af niveauerne skal have en sammenhæng – visuelt og indholdsmæssigt. Og der skal redegøres for, hvorledes den overordnede digitale formidling fra kilde til fjord sikres sammenhæng fra QR-koden i landskabet til udstillinger på AQUA og til websites, som publikum kan anvende fra hjemmecomputer og/eller mobiltelefon under besøg i Gudenålandskabet.

Der etableres under OplevGudenaa's fase 1 konkrete eksempelprojekter på de 4 formidlingsniveauer, som bringer OplevGudenaa fra fase 1 (2012-2013) til fase 2 (fra 2014). Der udvælges konkrete lokaliteter, hvor der i fase 1 udføres en formidlingsaktivitet i ud fra konceptet, hvor der i fase 2 vil ske en videre konkret udbygning langs hele Gudenåen.

Ad 1. Bemandet formidlingscenter

Et bemandet formidlingscenter kan være et museum med personale (evt. med entré), attraktion med personale (evt. med entré), naturskole med personale etc.

Formidlingen på et bemandet formidlingscenter kan typisk bestå af:

- Planchestillinger / tableauer / eksperimentarier
- Udstillede genstande med formidling
- Levende formidling, personale

Der vil være tale om lokaliteter, der er indrettet til tidskrævende og dybere formidlingsaktiviteter om specialiserede eller generelle emner.

Ad 2. Ubemandet formidlingscenter

Et ubemandet Formidlingscenter kan være et ubemandet museum, naturudstilling, madpakkerum med formidling etc. Formidlingen kan typisk omfatte:

- Udstillede genstande med formidling / tableauer
- A1-højskilte eller plancheudstilling

Ubemandede formidlingscentre er f.eks. indrettet ved lokaliteter med henblik på fordybelse, P-plads, madpakkerum, toilet etc. Eksempel: Uldum Kær, Vædebro. Her er som minimum en plancheudstilling med relation til Gudenåen. Eksisterende formidling gennemtænkes med henblik på at bidrage til den samlede fortælling om Gudenåen under OplevGudenaa. Med QR-koder kan man i fremtiden hente udstillingsdata fra AQUA samt et overflyvnings-videoklip fra lokaliteten.

Ad 3. Formidlingslokalitet med faciliteter

En formidlingslokalitet med faciliteter er f.eks. et opholdsområde med parkering, borde/bænke, toilet, primitiv overnatning etc. Formidlingen kan typisk omfatte:

- A2-infostander(e) og/eller A1-højskilt (e)

Formidlingslokaliteter med faciliteter indrettes f.eks. ved lokalitet med P-plads, borde/bænke, toiletter etc. Eksempler: Emborg Bro.

På alle formidlingslokaliteter med faciliteter kan man opholde sig lidt længere tid. Der skal fra disse lokaliteter være henvisning til andre formidlingslokaliteter og bemandede og ubemandede formidlingscentre, hvor man kan bruge endnu mere tid – f.eks. med vejvisning via GudenåStierne. Her opsættes natur- og kulturhistorisk formidling på informationstavler, og detaljer kan hentes fra OplevGudenaa.dk via QR-koder.

Der kan f.eks. være standardiseret information om det topografiske opland og om vandføringen på lokaliteten – måske også oplysninger om det topografiske opland m.v.

Ad 4. Formidlingspunkt

Et formidlingspunkt er en pæl med piktogram eller QR-kode

- Pæl alene med piktogram
- A3-infostander eller A2-infostander

Formidlingspunkter opsættes ved en lokalitet, evt. P-plads, bro eller lign. På alle lokaliteter med kontakt til Gudenåen opstilles en standardinfo som formidlingspunkt. Her fortælles om lokalitetens højde over havet, hvor meget vand løber forbi her, hvor langt er der til fjorden og til kilden.

Punktformidlingen kan f.eks. bestå af et simpelt oversigtskort, der går igen fra sted til sted.

Oversigt: Formidlingsknudepunkter

- GudenåStier: Eksisterende vandrerute
- Gudenåstier: Eksisterende cykelrute

Et bud på udpegningen af vigtige formidlingsknudepunkter, hvor formidlingen af Gudenåen i særlig grad kan ske via eksisterende bemandede og ubemandede formidlingscentre

